

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

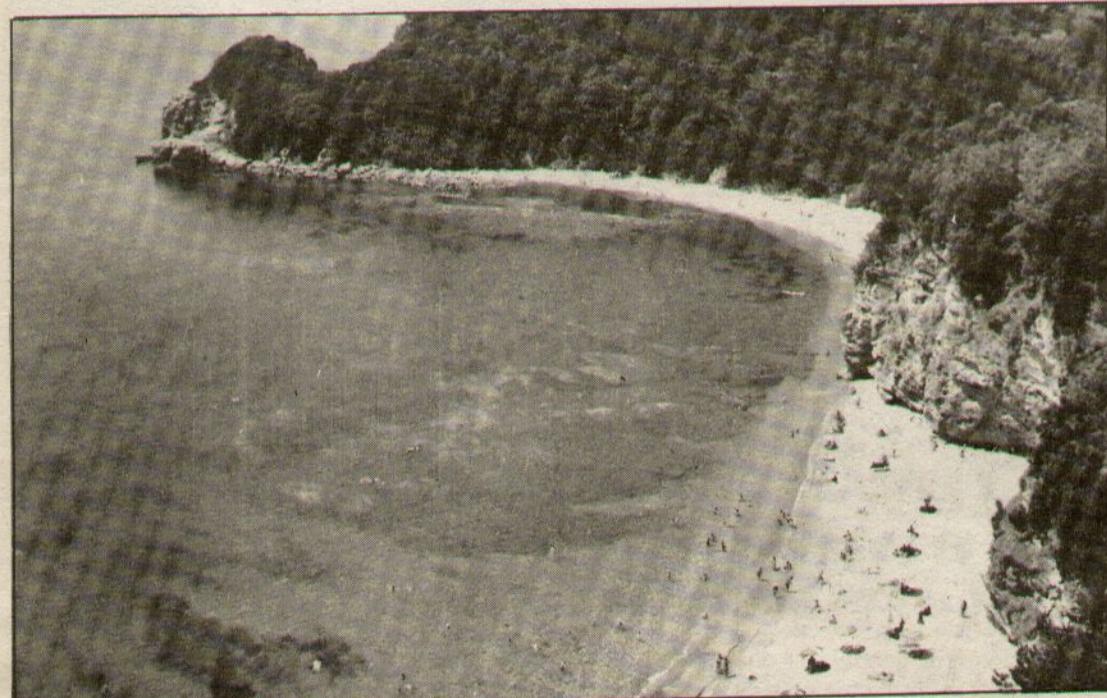
ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА XIX

БРОЈ 374

29. СЕПТЕМБАР 1990.

ЦИЈЕНА 5 ДИНАРА

НАГРАДЕ У АКЦИЈИ "ЗА БОЉИ КВАЛИТЕТ"

"ЗВЈЕЗДИЦА" СВЕТОМ СТЕФАНУ И ПЛАЖИ МОГРЕН

У ГЛАВНОЈ туристичкој сезони редакција "Побједе", Туристички савез Црне Горе и туристичке агенције Бемекстурс и Монтенегроекспрес организовали су акцију. "За бољи квалитет" у којој је екипа репортера - инспектора обишла и оценила туристичке услове и понуду 15 мјеста у Републици - дванаест у приморском, а три у континенталном дијелу.

На крају акције организатори су одлучили да "звјездицу" као главно приз-

нање за ову годину добију Свети Стеван као туристичко мјесто, хотел "Галеб" у Улцињу као туристично-угоститељски објекат, плажа Могрен као најчишћа и најпремљенија на Црногорском приморју, и Радован Грбовић, директор Ски центра "Дурмитор" на Жабљаку, као најбољи туристички радник у Црној Гори.

Награде су уручене 1. септембра на Светом Стевану.

В.С.

донасимо

СВЕ О ВОДИ

- Због жеђи будвански туризам је љетос „добио“ по чепу и – образу.
- Да се љето 1990. не би поновило, чине се велики напори да се до идуће сезоне обезбиђеде доволјне количине воде.
- О томе што је показао југословенски конкурс којим смо тражили најбоље, најближе и најефтиније извориште на странама 6. и 7.

ПРЕДЛОГ СКУПШТИНА ОПШТИНЕ – ОСНИВАЧ ИНФОРМАТИВНИХ ГЛАСИЛА

ПРЕДСЈЕДНИШТВО
Општинске конференције ССРН (односно Демократског социјалистичког савеза) на сједници одржаној септембра, дало је иницијативу да се оснивачка права ССРН за Приморске новине" и Радио-Будву пренесу на Скупштину општине.

О иницијативи ће се одлучити у складу с новим Законом о јавном информисању СРЦГ.

(Р.П.)

ПРЕД КРАЈ ТУРИСТИЧКЕ СЕЗОНЕ

ИПАК, МОГЛО ЈЕ БОЉЕ

Лето је и календарски прошло, за нама је и септембар. Још петнаестак, дводесет дана и овогодишња туристичка сезона ће бити завршена. Статистичари ће тек у новембру моћи да дају сасвим прецизне податке о броју посетилаца и ноћењима која су остварили. Финансијери ће, такође, тада, и мало касније, знати на чему су. Дакле, за прецизан "снимак" овогодишње сезоне треба још мало сачекати.

Но, они који добро поизнају туристичке (не)прилике у нашој средини, не користећи много цифре, већ дају оцјене минулог љета. Ради се о туристичким посленицима у друштвеној сектору нашег туризма и угоститељства, њиховим колегама приватницима, представницима туристичких агенција и другима који учествују у формирању туристичке понуде и подјели колача које заједно остварују наши и инострани гости. И да одмах кажемо, у најкраћем, њих ова прилично јединствена оцјена је: ИПАК, МОГЛО ЈЕ БОЉЕ!

По броју посетилаца и ноћења ова година ће бити или на никој прошлогодишње или (с обзиром на изванредну посјету странца хотелима током септембра) ће је надмашити. Значи, добро је када се то има у виду.

Финансијски ефекти. То је оно што највише све занима, око чега се све врти, од чега се живи. Прогнозе су ту доста различите, дакако и цифре. По једнима ће девизни колач бити знатно већи од прошлогодишњег, такође и динарски. Други пак кажу да ће велике девизне одштете за љетошњу жеђ и пребукирање прилично умањити девизну зараду. Дакле, да смо имали довољно воде и да се пажљивије радило код продаје капацитета странцима, било би од истих гостију који су дошли – више паре.

Чујемо од оних који прате дневно туристичка забивања у нашој средини да и ванпансионски промет није био према очекивању. Гости наши, странци, још увек слабо троше. Изгледа не зато што им више немамо што понудити (уз прилично примједби које стоје). Будванска ривијера је ипак у побољшању ванпансионских садржаја направила велики корак, него зато што они имају пару. Долазе слаби гости – бољи одлазе бољима у – Грчку, Шпанију и друге земље које у туризму имају и већу традицију и бољу понуду.

Ако се овоме дода да је цијена пансиона у готово свим нашим хотелима за странце била доста популарна, онда је јасно да је зарада могла по та два основа бити већа. Када су у питању домаћи гости, иста прича од прошле, претпрошле или неке раније године. Сезона траје једва 50 дана, по негде и мање. Никако да наши туристички агенти, који кажу да су врло промућури, учине нешто да нам наши гости долазе у првој половини јула, у јуну. Да не говоримо о крају маја или септембру, када су заиста ријетки гости.

Сдмаралишта – такође иста прича. Користе се 50–60 дана пуним капацитетима, па од њих слабо имају вајде и њихови оснивачи, а поготову наша општина.

Слично је и са аутокамповима у које не улажемо годинама ништа (неки стално чекају на "укидање"), и који се користе такође мало.

Када се овако овлаш поређају ствари, јасно је да мисао из наслова стоји. Рекли бисмо слободно: могли смо МНОГО, МНОГО, боље.

С. Грегорић ■

СКУПШТИНСКА ХРОНИКА

КВОРУМ ОДЛАЖЕ СЈЕДНИЦЕ

ЈЕДААЕСТА заједничка сједница свих вијећа Скупштине општине која је почела 30. јула прекинута је приликом расправе о четвртог тачки дневног реда, па је због скупштинског „распуста“ у августу наставак заказан за 27. септембар. Након получасовне потраге за једним недостајућим делегатом Вијећа удруженог рада, Скупштина је почела са радом и окончала 11. сједницу. Делегати, међутим, нијесу имали стрпљења да наставе рад и одраде 12. сједницу (која је била такође заказана за 27. септембар, послиje завршетка 11. сједнице), па ће се она поново заказати.

● На јулско-септембарској сједници делегати су усвојили одлуку о измјенама и допунама Одлуке о Буџету општине Будва за 1990. годину, Одлуку о измјени и допуни Одлуке о комуналним таксама и одлуку о измјени и допуни Одлуке о општинском порезу на промет непокретности и права.

● У наставку сједнице 27. септембра делегати су усвојили Одлуку о измјени и допуни Одлуке о оснивању Фонда за комуналне дјелатности и дали сагласност на Статут Фонда за комуналне дјелатности и именовање ВД директора Фонда (именован је **Боро Маркишић**). Ради заступљености свих мјесних заједница у Управном одбору Фонда за комуналне дјелатности у овај одбор је именован **Петар Франета** (МЗ Будва I), а смањен је број представника Скупштине општине.

● Није донојето рјешење о одузимању и давању земљишта ЈТП „Монтенегроекспрес“ ради изградње апартманског насеља у Каменову, сходно ДУП Каменово, јер надлежна вијаћа нијесу донијела истовјетну одлуку – у Вијећу удруженог рада у два гласања делегати нијесу у потребном броју били ни за ни против, а у Вијећу мјесних заједница су у поновљеном гласању одбили предлог рјешења.

● На следећој, 12. заједничкој сједници свих вијећа Скупштине општине, делегати ће се изјаснити о предлогу измјена и допуна Статута општине које се предлажу ради усклађивања са амандманима на Уставу СР Црне Горе и о предлогу да се код Уставног суда СФРЈ иницира покретање поступка за оцјену уставности Амандмана LXXXV став 1. тачка 2. на Устав СР Црне Горе. На дневном реду је и предлог одлуке о измјенама и допунама Одлуке о Детаљном урбанистичком плану Бечића, нацрт одлуке о радном времену у областима привређивања од посебног интереса за општину, предлог одлуке о измјенама и допунама Одлуке о општинским порезима грађана, и, на крају, анализа развоја општине Будва за период 1986 – 1990. са могућностима развоја од 1991 – 1995. године.

■ ■ ■ ЈОШ ЈЕДНОМ О СПОРНОЈ ЗГРАДИ МУЗЕЈА У СТАРОЈ БУДИ

СУВЕНИРИ МОГУ – ЕКСПОНАТИ НЕ

У Мају ове године писали смо о непредвиђеном одла-
гању уселења експоната у завршну зграду Археолошког
музеја.

У међувремену на згради је постављена и бронзана
плоча са написом „Археолошки музеј“. Туристи долазе до
врата, али су увијек затворена. Нема објашњења зашто је
Музеј стално закључан. Тешко је странцу објаснити, да
град као што је Будва нема музеја, а без праве музејске
приче много бројни туристи тешко могу да схвате значај и
улогу Будве кроз историју дугу 25 вјекова.

У Скупштини општине су нас увјеравали да ће све
учинити да се вриједан археолошки материјал (4.000 експо-
ната) усели у Музеј, који сада чами у једној соби Дома кул-
туре „Гојко Краповић“ и у Републичком заводу за заштиту
споменика културе у Цетињу.

Не би се врдјали овом проблему, да ових дана није у
приземљу Археолошког музеја отворио продавницију суве-
нира **Омер Кахровић**, где продаје дрвене магарце, роде,
чапље...

У Радној организацији „Стари град“, кажу да су поку-
шали десетак пута да иселе **Зорицу Хаџић**, која је запосле-
ла четврти спрат и **Омера Кахровића** и његову супругу из
дијела трећег спрата и приземља, али да у томе нијесу
успјели, јер Хаџићка и Кахровићи посједују судске и друге
доказе да су ту простори њихово власништво.

У обнову Археолошког музеја утрошено је преко 3 ми-
лиона динара до 1. марта прошле године. Зато се поставља
питање ко је могао да улази у ризик са овомајким друштве-
ним новцем, прије него су регулисани имовинско-правни
односи. У Будви се не ријетко посавља питање одговорно-
стї **Петка Митровића**, који је стајао све до недавно на
челу Радне организације „Стари град“, којој је повјерена
обnova свих споменика културе у нашој општини, још су
остала несанирана четири манастира: Подмале, Подласт-
ва, Станевићи, Дуљево и шездесетак црквица, а за све њих
су била обезбиђена средства!

С. П.

ДЕЛЕГАТИ СЕ ПОДИЈЕЛИЛИ ОКО ЗАХТЈЕВА
МОНТЕНЕГРОЕКСПРЕСА"

АПАРТМАНИ ЧЕКАЈУ САГЛАСНОСТ

● Расправу о изградњи апартмана у Дивановићима у други план потиснула општна дискусија о комуналној политици

НАЈВИШЕ расправе на сједници Скупштине општине 27. септембра било је о предлогу рјешења о одузимању земљишта и давању истог „Монтенегроекспресу“ ради изградње апартманског насеља у Каменову, предвиђеног Детаљним урбанистичким планом Каменово. Иако је изгледало да је спорно само извршавање обавеза „Монтенегроекспреса“ према неколицини власника из села Дивановићи, расправа је отишла много даље и показала низ слабости у комуналној дјелатности наше општине.

Крсто и Пере Дивановић тврде да „Монтенегроекспрес“ није извршио обећања и да они без обзира на одлуку Скупштине неће дозволити да им се тако одузима давно и тешко стечена им ча. Из „Монтенегроекспреса“, путем писма директора које је на Скупштини прочитала **Нада Поповић**, делегат овог предузећа, поручују да обећања власницима нијесу изневјерена, да се старе куће могу адаптирати само у складу са детаљним урбанистичким планом и пројектом апартманског насеља, а да ће се односи између агенције и власника регулисати на основу вриједности улога, односно имовине и капитала.

Апартмани и спор између Дивановића и „Монтенегроекспреса“ је остао у другом плану, након питања делегата **Урошша Зеновића** да ли је „Монтенегроекспрес“ измирио комуналне за први дио апартманског насеља у Каменову, чија је изградња давно почела, јер је, наводно, чуо да „Монтенегроекспрес“ дугује 4.500.000 динара.

уздохом општинских органа.

Предсједник Извршног одбора **Слободан Франовић** је то схватио као да је неко вршио притисак на општинске органе управе па је трајко да се каже ко је то урадио и омогућио „Монтенегроекспресу“ да гради прије него измири прописане обавезе. То питање је остало без одговора, али је спор индиректним објашњењем разријешио потпредсједник Извршног одбора **Горан Орлић**. Инвестигатору се, рекао је он, одобрава градња тек ако је претходно регулисао комуналне. У досадашњој пракси, међутим, постојали су различити критеријуми и привилеговани положај друштвених својина и друштвених субјеката, па се њима гледало кроз прсте у смислу „склопи уговор па кад платиш“.

Вукашин Марковић, предсједник Управног одбора Фонда за комуналне дјелатности, се заложио за обзљијнији прилаз овом питању јер се ради о развојној и инвестиционој политици. Ако се покаже да је неки партнери несопствене компаније не можемо му помагати па макар то био и „Монтенегроекспрес“. А по основу комуналног, рекао је **Марковић**, најмање је у овој општини убрзо средстава од „Монтенегротуриста“ и сличних фирм, и треба да мијењамо досадашњу политику у овој области.

Расправа која је почела о додјељивању земљишта за изградњу апартманског насеља у Каменову преточила се тако у расправу о комуналној политици, па ће апартмани, по свему судећи, завршити на листи чекања. Јер, делегати се нијесу могли договорити ни око избора комисије од по три члана из Вијећа удруженог рада и Вијећа мјесних заједница која би ради усаглашавања предложила компромисно рјешење пошто су предложени одбили да буду чланови комисије.

На крају, тешко је рећи колико је оваква расправа била сврсисходна. Једно питање је неријешено, друго начето, треће наслућено... Ништа чудно за рад наше општинске скупштине, само је питање кад ће се сјетити да примијени метод рада.

В. М. Станишић ■

НА КРАЈУ ТУРИСТИЧКОГ ЉЕТА

ИЗНЕВЈЕРЕНА ОЧЕКИВАЊА

- Одштетни захтјеви умањили приходе
- Британцима три фунте дневно
- Ражањ за елиту

Судећи бар према статистичким подацима, овогодишња туристичка сезона, која је већ на измаку, изненадила је оптимистичка очекивања. Тако је за првих осам мјесеци на подручју будванске ривијере, готово најпосећеније општине ове године на Јадрану, ипак било за три одсто мање туриста него прошле године за исти период, или 252.020 гостију. Странаца је било такође за три одсто мање, или 106.000 а домаћих исто толико или око 146.000. Бар оних регистрованих.

Првих дана септембра, по знатно нижим цијенама на нашој ривијери одмарало се око 18.000 туриста, што је на нивој прошле године. Странаца је било око 7.000 или мање за 11 одсто, а домаћих око 11.000 или за 10 одсто више него у истом периоду прошле године.

Но, званични подаци су једно, а стварност нешто сасвим друго. Госте као и увијек, изузев оних у хотелима, нијесмо знали ни вљањо преbroјati, самим тим ни приходовати колико је требало, а о њиховом дочеку и да не говоримо.

Ова сезона је дефинитивно показала да Будва није спремна да угости четири до пет пута више туриста него што сама има становника. Од одговорних у општини, преко инспекцијских служби, организа СУП, комуналних служби, до самих туристичких радника, сви као да су изненадjeni и затечени доласком туриста...

Одштетни захтјеви

Лоше припремљена сезона преполовиће овогодишњу за-

раду. Због недопустиве рестрикције воде у јулу и августу, а и током септембра хотелима стижу знатни одштетни захтјеви. Тако у хотелу „Аvala“, „A“ категорије, који је у највећој мјери погоден рестрикцијом, гостима из Велике Британије већ се исплаћују по три фунте дневно на име одштете, што је уз релативно ниску цијenu од око 340 динара, колико је износиле популацион за ове гостије Југотурса, (у двокреветној соби у августу), заиста умањило приходе. Занимљиво је, међутим, да нико од Југословена, који у овом хотелу уосталом, плаћају далеко већу цијenu за исте услуге (око 85 немачких марака) није тражио одштету због недостатка воде. Захтјеви других агенција које су селиле своје гостије у друге објекте, тек слиједе.

Због буке и галаме, гужве коју су стварали многи кафићи отворени до дубоко у ноћ, већ на почетку сезоне странци су напустили Стари град. Југотурс Лондон је тако напустио 180 апартмана учије је опремање и сам улаз, уз одштетни захтјев само за ћуни, од 5.000 фунти.

Подилажење приватница

Дилема – масовни туризам да или не, очигледно више не постоји. Одговорима у општини пушта су уста на изјава, како Будва развија високи, елитни туризам. Но сами нису ништа учинили у том правцу, него управо супротно. Као да је ове године, изразитије него икада до сада присутно опште безвлашће нескривена изјесност скорог краја ове власти, и општа помама да се зграби што се зграбит може.

Конкретно, подилази се отворено интересима приватника који једино од оваквог стихијног туризма и имају користи. Како иначе, објаснити издавање дозвола за отварање роштиљница по систему „фаст фуд“ на улазу у Стари град, или давање у закуп, без лиценције, градске плаже приватнику, која се налази испред хотела „Аvala“. Но, није проблем у приватној иницијативи, него што се не поштује став Завода за заштиту споменика културе

СТРАНЦИ СУ БЛЕЖАЛИ ИЗ СТАРЕ БУДВЕ

са Цетиња по овом питању, који је по ријечима директора Завода Александра Чиликовића, достављен одговорним у општини. Многима је несхватљиво, да је на очиглед свих, на зидине Старог града наслоњена кафана – под шатром, а не средини плаже, у строгом центру Будве, на најелитнијој локацији – окреће се јагње на ражњу.

Но, најжалосније је ипак што су на недавном састанку са представницима ове мјесне заједнице, своју немоћ да било шта измијене у туристичком лику Будве, већ увек удаљеној од елитног туризма – јавно признали и председник општине и њеног Извршног одбора.

Бранка Пламенац ■

НОВЕМБАРСКА НАГРАДА

РОК ЗА ПРЕДЛОГЕ – 20. ОКТОБАР

ЖИРИ за додјелу Новембарске награде одлучио је да се предлози за овогодишње општиско признање подносе до 20. октобра, а свечано уручење награде организацијама и појединцима планира се за 22. новембар – Дан ослобођења наше општине. Нојембарска награда се додељује сваке пет године, а овогодишња се додељује након шест година јер прошле године Скупштина општине није благовремено обезбједила средства у буџету и формирали жири.

Као посебно друштвено признање за изузетне заслуге и постигнуте резултате у области друштвеног, политичког и привредног развоја наше општине, Нојембарска награда се додељује од 1971. године и досад је додељена 80 пута – 35 добитника су организације и 45 појединци.

Новембарску награду су 1971. године добили Зета филм, Никола Вучковић и Стефан Митровић, 1972. Угоститељско предузеће „Свети Стефан“, Стево Лукетић, Душан Миковић и Војо Франчевић, а 1973. године награда није додељена.

Поводом 30. годишњице ослобођења општине 1974. године је додељено 17 награда и четири спомен-повоље. Награде су добили Ауто-мото друштво „Будва“, Извиђачки одред „Браћа Миладиновићи“ Скопље, Извиђачки одред „Нико Анђућ“ Будва, Културни центар Будва, Организација СУБНОР-а општине

Будва, Служба за дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију Будва, Фолклорни ансамбл „Кањош“ Будва и Вукица Бечић, Андрија Ђаконовић, Лука Ђурашевић, Јово Ивановић, Имре Гордон, Никола Јовановић, Милан Митровић, Саво Петковић, Ристо Стијовић и Никола Шиповац. Спомен-повоље су додељене Бокељској народнослободилачкој бригади и угоститељским предузећима „Аvala“, „Палас“ и „Свети Стефан“.

Градска музика, Мјенса заједница Петровац, Монтенег-

одијељено је пет награда – Боблинг клуб „Могрен“, Извиђачки одред „Вукица Митровић – Шуља“, Јадрански сајам, Иваница Лалић и Загорка Радуловић – а 1978. године је било седам добитника: Мјенса заједница Будва II, ОРБ „Вукица Митровић – Шуља“, ООУР „Електротрибуција“, Основна школа „Мирко Срзентић“, Триполије Муштра, Ристо Новаковић и Карло Петелин.

Дом здравља Будва, ООУР „Топола“ Индустриска пекара Будва, Општински штаб цивилне заштите Будва, Омладинска радија бригада „Бујро Пуџар – Стари“ Сарајево, Пеко Љијешевић, Илија Медиговић, Ева Митровић и Синиша – Бепо Поповић добили су Нојембарску награду 1979. године, а 1980. Секција за питање друштвеног по-

ложаја жена Свети Стефан, Јильана Борета, др Лазар Јубишић, Станица Митровић и Светозар Радуловић.

ООУР „Хотели Бечићка плажа“, Секција за питање друштвеног положаја жена Петровац, Саво Кујача, Милан Новићић и Милорад Драговић су добили Нојембарску награду 1981. године, а након тога је одлучено да се награда додељује сваке пете године, поводом 40, 45, 50 итд. година од ослобођења општине. Тако су 1984. године награде добили КСРО „Јужни Јадран“ – ООУР „Комуналне службе“, ХТО „Монтенегротурист“ – ООУР ТН „Словенска плажа“, ОКУД „Кањош“ – Хорска секција, Босиљка Ђуринић, Јанез Кобе Љубљана, Ксенија Драговић, Милорад Дапчевић и др Мирослав Лукетић.

ДЕЛЕГАЦИЈА СВЈЕТСКЕ БАНКЕ У БУДВИ

ПРЕДСЕДНИК Свјетске банке Бербер Којнебл са својим сарадницима водио је 2. септембра у Будви разговоре са привредним и финансијским функционерима Извршног вијећа Скупштине СР Црне Горе о условима и потребама за учешће Свјетске банке у кредитирању пројеката за водоснабдјевање и еколошку заштиту Црногорског приморја, те пројеката за преструктуирање привреде и банака у Црној Гори.

Председник Свјетске банке и његови сарадници, посебно су испољили интересовање и за стање и кретање друштвене свијести у Црној Гори. Интересовали су се о успостављању тржишне привреде у нашој републици, пореском систему и о проблематици својине.

Делегација Свјетске банке није крила изненада је што питање водоснабдјевања Црногорског приморја, као основног проблема овог региона није решено.

С.П.

ОБАВЈЕШТЕЊЕ О ПОДНОШЕЊУ ПРЕДЛОГА ЗА ДОДЈЕЉИВАЊЕ НОВЕМБАРСКЕ НАГРАДЕ

НОВЕМБАРСКА награда, као посебно друштвено признање; додељује се сваке пете године, поводом 22. новембра – Дана ослобођења општине, за изузетне заслуге и постигнуте резултате у области друштвеног, политичког и привредног развоја наше општине.

Награда се додељује организацијама удруженог рада, радним и другим заједницама, друштвено-политичким организацијама, друштвима, удружењима и појединцима.

Предлог за додјељивање награде могу дати организације удруженог рада, радне и друге заједнице, друштвено-политичке организације, друштва, удружења и појединци.

Одлуку о додјељивању награде доноси Жири, којег је именовао Скупштина општине Будва.

Образложени предлози за додјељивање Нојембарске награде подносе се Скупштини Будва – Жирију за додјељивање Нојембарске награде – до 20. октобра 1990. године. Предлози обухватају период од пет година у којем није додељивана награда, тј. од 22. новембра 1984. године до 22. новембра 1990. године.

Број 0102 – 1367/2-90.

Будва, 10. септембар 1990. године.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БУДВА

ЖИРИ ЗА ДОДЈЕЛУ НОВЕМБАРСКЕ НАГРАДЕ

„МОНТЕНЕГРОТУРИСТ“ ПРЕСТАЈЕ ДА ПОСТОЈИ

НЕСЛАВАН КРАЈ ТУРИСТИЧКОГ ГИГАНТА

НАКОН 17 година постојања, Хотелско туристичко предузеће „Монтенегротурист“ од 1. јануара престаће да постоји. Тај гигант туристичке привреде, како су се возвели да га називају, с бројним предузећима у свом саставу, од мора па до крајег сјевера Црне Горе, већ одавно је осуђен на пропаст. Нију помогле ни многе реорганизације, „укрупњавања“ и „уситњавања“, која су увијек више коштала него што су доприносила бољем пословању. Из овог сложеног предузећа своја иступања централном радничком савјету најавила је „Будванска ривијера“, агенција „Монтенегро-пресс“, исто ће учинити и „Улцињска ривијера“, „Фјорд“ из Котора, и остали.

„Монтенегротурист“ се већ дуже вријеме практично свео на стотинак људи запослених у некадашњим заједничким службама, који су данас у најteжој ситуацији с обзиром да живе на терет осталих предузећа а практично ништа не доприносе њиховом пословању. Но, за ово нису криви запослени у заједничким службама, већ неспособни руководиоци.

● Политичка творевина

Да ли је „Монтенегротурист“ – предузеће које је у основи имало добру идеју обједињавања туристичке привреде Црне Горе, које је имало све предуслове за економски просперитет, монопол на тржишту, бројне хотеле (око 14.500 кревета), грађене под врло повољним условима, нарочито послије земљотреса, и надасве подршку и државе и партије, заслужио овакав крај? Посебно је индикативно да данас, када

- Лоше пословање упркос монополу на тржишту и магистрима и докторима наука у управи ● Почете расправе око имовине

УСКОРО САМИ: Словенска плажа

се на овом простору рађају нове фирме практично изничега, које воде некадашњи радници „Монтенегротуриста“, пропада она која је све створила.

Директор „Монтенегро-пресса“ Бранко Кајанегра о томе кје: – Туристички „комбинат“ „Монтенегротурист“ је дефинитивно поли-

тичка творевина јер се ту никада и није водила економска политика, већ само и искључиво политика. Повезивање сјевера и југа Црне Горе, заједничка набавка и продаја, заједничке инвестиције као основни мотиви његовог опстанка су дефинитивно отпали. Таквом политиком само су егзи-

стирали и продавали се лошији објекти на рачун оних бољих. Ниједна социјалистичка земља усталом није развила туризам и пољoprivреду управо због стварања оваквих гиганата.

Услужне дјелатности не трпе конфекцију, унифицираност. Туризам тражи разноликост, селективност, прву класу, елитизам измену осталог.

Што се тиче утицаја и залагања оних из републичких органа на забивања у овом предузећу од републичког значаја, Кајанегра каже да они као да још нису схватили да Црна Гора има море!! Немамо усталом ни мини-

самоме. Једно је сигурно: остале без средстава уплаћивани за личне дохотке, без иједног кревета, па чак и без управне зграде. Наиме, разграничања око имовине и кредита тек треба да почну. Тако, директор Будванске ривијере, Драган Недовић који има просторије у истој згради управе је добио два уговора о закупнини тих просторија, један од „Монтенегротуриста“ други од „Монтенегро-пресс“. Обија стране сматрају их својим, како сазнајемо „Монтенегро-пресс“ је покренуо судски поступак са захтјевом за исељење „Монтенегротуриста“ јер је зграда плаћена с њиховог жиро рачуна.

У самом „Монтенегротуристу“ прије три мјесеца су направљене такозване трансфер листе са око 50 људи којих се требало ријешити и прогласити технолошким вишком. Још увијек 20 радника није распоређено. Примају плате, иду на принудне годишње одморе, немaju задужења иако њихов директор који је листе и правио „држи“ још око 10 мјеста непопуњеним. Чека, ваљда, подобније. Иако постављен прије три мјесеца за генералног директора, а на основу програма којим је по-нудио оздрављење фирмама и излазак из кризе, др Ратко Вукчевић већ данас не жељи да дијели незавидну судбину својих радника којој је и лично доприносио, будући да је дуг низ година био у руковођећем тиму, а последњу годину чак и њен први човјек. Прешао је на сигурнији и много већи лични доходак делегата Савезног Скупштине, што му наравно важећи прописи омогућавају. Морални сигурно не.

То је онај момент који је код радника изазвао право огорчење. Прије четири године, по-нуђено мјесто професионалног делегата у Савезнoj Скупштини Вукчевић је одбио не жељити да изгуби посао у „Монтенегротуристу“!

Показало се уноснијим имати објое, истовремено. По свој прилици су оваква комбинаторика, политички кадрови, неспособност руковођећих људи, уз често помињане „системских“ услова, доприњели колапсу туристичког гиганта коме ето нису помогли ни магистри ни доктори – туризам.

Б. Пламенац ■

БОЛОВАЊА У СЕЗОНИ ДЕСЕТКОВАЛА „БУДВАНСКУ РИВИЈЕРУ“

БОЛ БОЛУЈУ УСРЕД ЉЕТА

– У ЗАДЊЕ вријеме је примјењено да Служба медицине рада у Дому здравља у Будви и Петровцу великом броју радника нашег предузећа даје боловање. Постоји основана сумња да се у дosta случајева ради о „фиктивном“ боловању, па стога од Вас захтјевамо да се ови случајеви преиспитају и овај негативни процес заустави. Постоји се ради о стотицак радника, већином производних занимања, постоји могућност да се парализе цјелокупни процес рада у нашем предузећу, па смо стога ово обавјештење прослиједили и Општинском вијећу синдиката. Надамо се да ћете учинити све што је у Вашој надлежности како би се изbjегla блокада рада Предузећа и боловања смањila – стоји у писму којим се директор „Будванске ривијере“ обратио директору Дома здравља у Будви 1. августа, у „шици“ туристичке сезоне, када знатан број радника нашег главног привредног субјекта – одboluje.

Након овог међудиректорског, дописивања, како смо сазнали у „Будванској ривијери“, ништа се није промијенило. Боловања се вијесу смањila, а умјесто болесних (или „болесних“) радили су остали радници, или ангажовани нови сезонци.

– Боловања су нас ове сезоне просто десетковала јер је у пе-

- У августу дневно одсуствовало и преко 100 радника, углавном производних и – сталних
- Претпоставља се да су многа боловања фiktivna, али нико досад није одговорао.

риоду од 10. јула до краја августа дневно с посла одсуствовало и по 100-120 радника, углавном из производне (кувари и конобари) у чему су предњачили радници „Бечичке плаже“ – каже Муса Милић, шеф кадровске службе у „Будванској ривијери“. – Боловања најчешће трају између 15 и 30 дана и трошкови падају на терет предузећа. У служби медицине рада кажу да су боловања оправдана, али нам је несхвјативо како се баш толико радника напрасно разболи.

Од Милића сазнајемо да су у Предузећу открили низ злоупотреба боловања, да многи за вријеме „боловања“ раде код приватника или завршавају приватне послове, али да досад није ништа предузето против таквих „болесника“ иако због тога предузеће има знатне штете. Производних

често и лjetovaњe за porodicu, pa se i tim zahtjevima mora uđavljati, jer se bez kuvanja ne može.

– Неки примјери боловања тјeraju nas da zaključimo da većina radnika u sezoni odlaže na bolovanje iako su sposobni za rad. Тако је један радник из Петровца добио болovanje od 30 данa zbg preloma noge, a za to vrijeđe je radio na Kopaoniku što nam je i zvanično potvrđeno! Или, radnik „Авала“ је добио распоред на друго радно место, али је то одбио с изговором да је „од sutra na bolovanju“, што се стварно и догодило. Десило се и да је радник отишао на болovanje с једном дијагнозом, а болovanje му је закључено с другом шифром – каже Муса Милић и додаје да је било и случајева да болovanje отвара неовлаšćeni lekar, a da to za tihem verifikuje lekar s ovim lažnjem.

Након свега остаје дилема да ли су радници „Будванске ривијере“ толико болесни или „болесни“. Сигурно је да рад за вријеме лjetnih vrućina utiče na zdravlje i da svih ne mogu da izdrže svakodnevni rad, честo po smjernama i duži od sedam satova, pa je mnogima зато ne-

opходan poreda, pa makar i bolovanje. Поготово onim radnicima naрушene zdravlja. A to što više idu na bolovanje radnici iz proizvodne ne treba posebno da čudi, jer se njihov izostanak odmah osjeti, i odrazi na proces rada jer oni kad su na poslu moraju da radite. Они, za razliku od radnika iz administracije i organizatora posla i rukovođenja, nemaju privilegiju da mogu po neki dan i da ne dođu na posao, da mogu da почnu ranije a završe kasnije radni dan, i tako riješi eventualne zdravstvene probleme. (I završe privatne poslove, naравno). Има, с друге стране, i slučajeva da radnici „odglume“ bolje, али је nejasno zašto se u preduzeću ne preduzima mjeru protiv zlouputrebe bolovanja.

– Неки primјeri bolovaњa tjeraju nas da zaključimo da većina radnika u sezoni odlaže na bolovanje iako su sposobni za rad. Тако је један радник из Петровца добио болovanje od 30 дана због preloma noge, a za to vrijeđe je radio na Kopaoniku što nam je i zvanično potvrđeno! Или, radnik „Авала“ је добио распоред на друго радно место, али је то одбио с изговором да је „од sutra na bolovanju“, што се стварно и догодило. Десило се и да је радник отишао на болovanje с једном дијагнозом, а болovanje му је закључено с другом шифром – каже Муса Милић и додаје да је било и случајева да болovanje отвара неовлашћeni lekar, a da to za tihem verifikuje lekar s ovim lažnjem.

Након свега остаје дилема да ли су радници „Будванске ривијере“ толико болесни или „болесни“. Сигурно је да рад за вријеме лjetnih vrućina utiče na zdravlje i da svih ne mogu da izdrže svakodnevni rad, честo po smjernama i duži od sedam satova,

pa je mnogima зато ne-

ТРАДИЦИЈА

„Будванска ривијера“ се није „разбољела“ овог лета, него је епидемија боловања у главној сезони постала традиција. Тако је 1988. године збир боловања био 14.381 дан. То је 1,97% годишњег фонда радних дана (у „Словенској плажи“ чак 2,60%). Или, ако је те године просјечно оправдано одсуство радника с посла било 135 дана, произилази да је 1988. године у овом предузећу дневно 62 радника одсуствовало с посла због боловања. Наравно, више у сезони, а мање у ванsezoni и периоду када хотели не раде.

У периоду јануар-септембар 1989. године одболовано је 12.142 дана (у августу 2206, у септембру 1673, у јулу 1534, у јуну 1518...), или у августу су дневно због боловања ван посла била 72 радника, у септембру 56, јулу и јуну по 49... Радници на болovaњu су тако „одрадили“ 1,70% фонда радних дана, у чему су стални радници учествовали са 86%, док су сезонци одболовали 14%. Изгубљено је 85.000 часова, или још толико ангажовањем сезонаца на мјестима болесних и „болесних“ радника.

В. М. Станишић ■

О КОЦКАРНИЦАМА И НА ДРУГИ НАЧИН

Будванска коцкарнице су ових дана средишту пажње јавности. И да одмах појаснимо: није пријеч о онима који се „забављају“ покером, ремијем и другим играма „на срећу и зање“ већ о коцкарницима. Правим, правчаштим, које заједнички држе „Будванска ривијера“ и инострани партнери. Њих као што је познато има четири – у хотелима „Свети Стефан“, „Маестрал“, „Авале“ и Туристичком насељу „Словенска плажа“. Раде, веле, добро, а разлог што се о њима увелико ових дана пише је реаговање Лутрије Црне Горе, која је како тврде њени руководици, неложалном конкуренцијом доведена у ситуацију да затвори свој казину у Бечићима, али и да обустави исплате хуманитарним организацијама – њих је око двадесетак широм републике – које добром дијелом живе од средстава Лутрије, откако их је Извршно вијеће Црне Горе, како се то каже, скинуло с буџета и препустило их Лутрији.

● Другови из Лутрије, веома аргументовано и с доказима, указују на бројне прупсте у казинима „Будванске ривијере“. Основна замјерка је што у овим казинима која су намирењена искључиво за странце и девизе, коцкају углавном Југословени и то с – динарима. У критикама својих колега у Будви и на светостефанској ривијери, другови из Лутрије наводе да се пословање са ино-партнером изводи без девизног рачуна, да се радници запослени у тим објектима исплаћују преко Студ-

ентског сервиса из Крагујевца, да су за крупије ангажовани момци из Јужне Африке, Енглеске и Австралије иако у Југославији има 1300 квалификованих за тај посао, а у Црној Гори педесетак. Извијети су и други, бројни, истински мањи пропусти у раду ових казина у којима поред столова за рулет, највише „посла“ имају бројни аутомати, од којих многи, кажу, немају бројчанике, па је и контрола добитак отежана.

● Другови из Лутрије Црне Горе, који су цијело лето обилазили прагове Скупштине СР Црне Горе и њеног Извршног вијећа, тражећи заштиту од неложалне конкуренције, каку да будванске коцкарнице плаћају мање држави пореза него они који далеко мање имају промет у казинима и да ће кајмак убрati, не „Будванска ривијера“, него страни партнери. Помиње се цифра од два милиона долара која је остварена на „нашем терену“ а од које ће нама остати-мрвице.

● И док лутријаши имају „брдо“ документата за своје наводе и оптужбе у „Будванској ривијери“ оптужују – новинаре! Кажу, они су све преувеличали, послује се по закону, у питању су заједничка улагања са странцима.

● Колико је било преувеличавања – ускоро ће се знати. О кривичним пријавама, новинари нису доскора знали, а сада је већ извјесно да је Савезни девизни инспектор за Црну Гору поднио кривичне пријаве против одговорних лица у ДП „Будванска ри-

РУЛЕТ ЗА – КРИВЦЕ

вијера“, због више кривичних радија, а такође и судији за прекрашаје у Будви већ су пристигле пријаве због више прекршаја у хотелима у којима казина држе ино-партнери из Атине, са фирмом основаном у Либерији!?

Дакле, ускоро ће се знати по имену и презимену ко је за што оптужен.

Друго, колико се послује по закону, потврдиће суд који ће поступати по овим пријавама и најдамо се друге контроле.

● Треће: имамо у рукама а некс уговора који је „Будванска ривијера“ потписала са иностраним партнером, по којему би, да је којим случајем реализован, ова кућа изгубила ровно 400.000 долара! Како нам рече један од запослених у овом предузећу, задужен дјелимично за кошку и добро упућен у ове послове, у последњем тренутку је спријечено да се овај уговор овјери код надлежне савезнне институције и тако, веле, неће бити примјењив. А неко из „Будванске ривијере“ га је радио, и потписао на штету своје фирме. Да ли у још чију корист осим грчког партнера, ваљда ће знати..

● Коначно, много се маше крилатицом „заједничка улагања“. Под том синтагмом изгледа, пропали много што шта, скрива се такође много тога што ваља и не ваља. Добро се сјећамо када је Џон Паул Папаниколау, грчки партнери Будванима,

САЧУВАТИ
ДРУШТВЕНУ
ИМОВИНУ

КАКО се приближили грађанину и које су најзначајније активности у наредном изборном периоду, било је једно од питања којему је посвећено пуно пажње на сједници Предсједништва демократског социјалистичког савеза. Речено је да прво с новим документима демократског социјалистичког савеза треба упознati чланство, а потом што прије да се утврди оперативни програм и план даљих активности. Утврђен је и датум одржавања Конференције.

Међутим, чланови Предсједништва су изразили посебну забринутост, како је речено због све присутних настојања распрадаје друштвене имовине што најчешће иницирају одговорни туристички радници. Таквим појавама треба се супроставити.

Посебно је указано на зачујујућу чињеницу да надлежне општинске службе не убијају доволно прихода, па се на тај начин као и прошле године огромна друштвна средства преливају у приватне цепове, те ће тако општинска каса убрзо остати празна.

Велике замјерке упућене су приватном листу „Круг“ који излази у Будви, поготово његовој уређивачкој политики и текстовима како је речено, који су углавном антикомунистички, антисрпски и свајајачки. Зато је затражен одговор од стране Културно информативног центра, ко стоји иза оваквог листа, пошто се зна да је његов издавач радник ове културне институције.

Р. Павићевић

КАЗИНО ЗА ДИНАРЕ

стигао у Црну Гору. На велика звона (телевизија, радио, штампа) говорило се о заједничким улагањима, градњи марина, научничком туризам...

● Од обећаних „брда и долина“ Грк је отворио само три казина, заједно са својим домаћинима. И како рече Слободан Дракић, директор Лутрије Црне Горе, умјесто марина и јахти, странци ће узeti градне доларе и динаре из уста оних које је живот уписано тужно име хуманитарне.

● И осиони Грк, који такође пријети „великим“ људима и „значајним“ мјестима у републи-

ци на којима ће говорити (!?) истинu љетос је у Будви често видан у друштву засад водећих људи неких партија и органа – и другови из „Будванске ривијере“, сматрамо, боље би урадили да су кривце за „девизно коцкарско пословање“, које очигледно није било по слову закона, тражили у својим редовима, него међу новинарима. Јер, новинари су, по обичају, открили оно о чему се само тајно причало. И о свему писали на основу документа и аутентичних свједочења. Баш, како је то и ред у овој професији.

Саво Грегорић ■

БОРЦИ ТРАЖЕ ЈЕДНАКОСТ

БОРЦИ мјесног удружења Будва, осуђујуји став представника Предсједништва републичког одбора СУБНОР-а због става према Косову, између остalog су затражили да се средствима информисања доставе имена свих бораца који су до сада добили кредите и станове и под којим условима.

ИВАНИЦА ЛАЛИЋ је предложила да се укине

стопа доприноса за стамбену изградњу бораца, јер је то, како је речено, након педесет година смјешено на једној, и више него жалосно, на другој страни.

Такође је затражено да се прекине са дискриминацијом према умрлим борцима, бившим информбировцима, те да се вијенци и остale почасти додјељују једнако свима.

П.Р.

ПОМОЋ ЗА ЦРКВУ

Писмо које је стигло на адресу Секретаријата за привреду, финансије, општу управу и друштвене дјелатности СО Будва

У ЦИЉУ очувања српског националног идентитета и православне вере, као и опстанка и живљења на нашим веома огњиштима на Косову и у Метохији житељи Девет Јутовића у Општини Приштина, започели су изградњу цркве, за чију градњу су потребна знатна новчана средства.

Поштовани Секретаре, потребна нам је Ваша подршка и помоћ у изградњи Светог храма, који поред верског има и духовни значај, хуману и историјску мисију у испуњавању наше завети обележавања неуничвости српског народа, од косовског бора до данашњих дана, јер место у коме се гради црква носи име косовских јунака браће девет Јутовића.

Ради прикупљања новчаних средстава од радних организација и грађана, као и других добротвора отворили смо жиро рачун, који гласи:

66400-763-2778 код СДК - филијала Приштина.

Назив је жиро рачуна: Подружница ССРН Девет Јутовића.

Сврха уплате: Прилог за изградњу цркве.

Поред средстава која ће, надамо се, уплатити радне организације, појединци и установе, очекујемо да нам се и писмом приједује у изради писаног документа о изградњи овог светог храма, као порука садашњим и будућим генерацијама о богатству наше световне и духовне културе.

Овом приликом упућујемо изразе захвалности на размену и желимо Вам много среће и успеха у животу и раду.

ПРЕДСЕДНИК ПОДРУЖНИЦЕ ССРН-а
ДЕВЕТ ЈУТОВИЋА, СО ПРИШТИНА
Мирољуб Вукадиновић

ГОРА ЖУТИ –
ОДОШЕ РЕГРУТИ

СРЕДИНОМ септембра велики број младића отишао је на одслужење војног рока. Из наше општине, (са сремом) пошто их је 48. у разне крајеве Југославије. Дани испраћаја, (најчешће и ноћи) као по обичају, и овог пута претворили су се у неописиво, нама својствено славље. Јер, замислите, синови и унуци, кренули у војнике. Ето прилике за понос родитеља, за сусе радоснице, за срећу. На жалост и за претерјавање, за примитивно доказивање и бар према ономе што смо могли видjetи у Будви, најчешће вандалско понашање резултарне групе младића. Ето и испраћај нам посташе налих на свадбе, бар према броју позваних гостију и утрошеним парарама којих један број сутраћана има и превише. Јер, тешко би се могло преbrojati право брдо устрошеног новца, за ове, може се рећи, ружне обичаје. За по неког и фаталне. Имућни родитељи наравно, предњачили су у своим глупостима (мада не само овом приликом), док су се и они ако их има, сиромашнији задужили за ову прилику да би и они били на нивоу.

Требало је само видjetи те призоре. Пијани родитељи, рођаци и будући војници. Младићи који су до јуче пили кока-коло, сада су испалијији липре алкохола у својим кућама, дискоtheци и шетали у распорамљеним групама улицама са флашама ракије, вина и вискија.

Случајни пролазници, поготово инострани туристи нису се могли начудити. Неким веселим младићима засметали су столви и столице на тераси хотела „Могрен“, некима аута на паркингу код зграде „Зета филма“ (путали су дрвеним шипкама по једним и другим), а неки јуноше су чак себирезали вене од среће? И органи СУП-а су регистровали три случаја кршења јавног реда и

Р.П.

ВОДОСНАБДИЈЕВАЊЕ

КОНКУРС ЈЕ БИО...

РЈЕШЕЊА ИМА -

ОЗБИЉНА несташница воде за пиће у нашој општини у по-следњих неколико година и чињеница да је све мање шанси да се реализује пројекат регионалног водовода и Скадарско језеро утаси жеђ у Будви и другим приморским општинама, натјерала је Скупштину општине да почетком године (26. фебруара) организује ревизију елабората о могућности снабдевања водом према идеји проф. др Душана Миловановића, старој 19 година. Након тога одлучено је да Јавно предузеће „Водовод и канализација“ распише општи југословенски конкурс за идејно рјешење водоснабдевања у нашој општини. Конкурсом који је објављен у „Службеном листу СФРЈ“ бр. 27/90. и листу „Политика“ 18. априла 1990. године, на који су могла учествовати сва предузећа, организације и стручно квалификоване лица са боравком у СФРЈ, тражено је да се понуде рјешења која би омогућила да Будва у периоду 1. јул – 30. септембар 1991. године добије 100 литара воде у секунди, у истом периоду 1992-1996. 200 лит./сек., 1997-2000. 320 лит./сек., а након 2000. године 500 литара у секунди.

Учесници конкурса били су дужни да одговоре на следећа питања:

- количине воде које се предложеним рјешењем могу етапно обезбиједити,
- квалитет воде,
- локација изворишта – предност би требало дати изворишту која су најближи потрошачима, са разјашњеним односима у вези са територијом са које се узима вода,
- заштита изворишта – изворишта која се предлажу морају се ефикасно заштитити од природних, случајних или злонамјерних загађивача,
- поузданост – у предидејном пројекту морају се пружити докази о поузданости изворишта и најнеповољнијим условима на основу хидролошких, хидрогеолошких, сеизмичких и других анализа,
- рокови изградње треба да буду што усклађенији с потребним количинама воде,
- трошкови инвестиција – у рјешењу треба максималну пажњу посветити могућности етапних улагања, при чему би почетна улагања требала да буду што је могуће нижа, и
- трошкови експлоатације.

На конкурс који је био отворен 45 дана приспјело је укупно 12 идејних рјешења у којима су обухвачене све могућности водоснабдевања наше општине. Комисија експерата коју је формирало Јавно предузеће „Водовод и канализација“, на састанцима одржаним 22., 23. и 24. септембра прегледала је приспјела радове и констатовала да је конкурс и поред неомогућих рокова и сложених техничких услова и ограничења, у потпуности успио. Иако учесници конкурса нијесу располагали свим потребним подлогама, стоји у саопштењу Комисије, добијена је лепеза веома значајних могућности за краткорочно и дугорочно обезбеђење снабдевања водом Будве из изворишта на именој територији. Добијена рјешења омогућују да се снабдевање Будве допунским количинама воде у љетњим мјесецима уз одређене услове, ријеши до наредне сезоне.

Оцјењујући приспјела рјешења Комисија је посебно водила рачуна о могућности уклапања понуђених рјешења у будући регионални систем снабдевања Црногорског приморја водом, о количинама воде које се предложеним рјешењима могу етапно обезбиједити, као и о поузданости и заштити изворишта на најнеповољнијим условима, затим о роковима изградње, трошковима инвестиција и трошковима експлоатације.

По оцјени Комисије ниједно од приспјелих идејних рјешења није дало одговоре на све постављене захтјеве у конкурс, па је одлучила да не додијели прву награду. Двije равноправне друге награде у износу од по 40.000. динара добили су:

• проф. др Душан Миловановић и мр Владан Миловановић, дипломирани грађевински инжењери, за идејно рјешење Водоводни систем Будва – Врела Подгор и Режевићи и језеро „Будва“, и

• Душан Б. Драговић и Радован Маретић, дипломирани грађевински инжењери, за идејно рјешење Снабдевање водом Будве из изворишта „Каруч“;

Трећу награду у износу од 20.000,00 динара добили су Мирко Радуловић, дипломирани инжењер геологије, и Саво Вукчевић, дипломирани грађевински инжењер, за идејно рјешење Обезбеђење потребних количина воде за Будвански водовод преко акумулатије „Дреновшица“.

Одлуке комисије експерата са свом потребном документацијом и образложењима доставиће се Скупштини општине, која ће ускоро дефинитивно одлучити да ли ће прихватити неко од ових рјешења и тако омогућити њихову реализацију. Након тога предстоје припремни радови и реализација усвојеног пројекта а у међувремену ће се морати краткорочно обезбиједити снабдевање водом, како се не би поновила протекла сезона.

КОМИСИЈА

ЧЛНОВИ Комисије експерата коју је ЈП „Водовод и канализација“ формирало ради прегледа и оцјене приспјелих рјешења на општем југословенском конкурсу за идејно рјешење водоснабдевања у општини Будва, били су: проф. др Живота Перишић, предсједник, проф. др Мирко Ацић, академик, др Владислав Влаховић, проф. др Војислав Вукмировић, мр Слободан Вукчевић, Јозеф Гилдедовић, Ратомир Живаљевић, проф. др Милорад Иваковић, проф. др Лаза Игњатовић, проф. Лазар Јовановић, проф. др Славољуб Јовановић, проф. др Лука Кнежић, Дејан Видаковић, проф. др Трифун Паскалов, Александар Петровић, др Василије Радуловић, проф. др Петар Локин, Ранко Рупар, проф. др Миодраг Секуловић, проф. др Михаило Бурић, проф. др Срđојран Ђорђевић, проф. др Арсеније Вујовић, и из наше општине Стеван Вучетић, Крсто Марковић и Ђорђије Прибиковић.

ВРЕЛА ПОДГОР И РЕЖЕВИЋИ И ЈЕЗЕРО „БУДВА“

(II награда)

Проф. др Душан Миловановић и мр Владан Миловановић, дипломирани грађевински инжењери из Београда (њихови сарадници су проф. др Милоје Милојевић, дипломирани грађевински инжењер, који је аутор рјешења пречишћавања воде, и др Борис Сикошак, дипломирани инжењер геологије) аутори су рјешења које водоснабдевање наше општине своди на довођење воде из Подгорских врела и Режевића у акумулатију која би се прикључио на постојећи из Подгорских врела. Вода која дође у језеро из слива Врјештица такође се акумулише и користи за пиће. Свим цјевоводима који доводе воду у језеро долази вода из врела и то је вода за пиће. Вода која неким од тих цјевоводова иде потрошачима такође је увијек вода за пиће јер је прошла кроз постројење за пречишћавање воде.

Вода која је скупљена у врелу Режевићи у ванљетњем периоду има значајне количине воде које некорисно отичу у море, а само мање количине користи будвански водовод. Јети је у врелу Режевићи мање воде, и она се за тај период може обезбиједити само ако се сачува вода из зимског и прољећног периода. Слично је и са Подгорским врелима која територијално и по расподјели воде не припадају Будви. Будва би Подгорска врела могла користити у периоду када је много више воде него што је потребно и када она некорисно отиче у Скадарско језеро. У зимском и прољећном периоду Будва може ту воду да ујезери и да је сачува за љетњи период.

На територији Будве има

само један простор погодан за стварање вјештачког језера за акумулисање воде – то је долина ријеке Врјештице која је и типографски и геолошки релативно погодна за ову сврху.

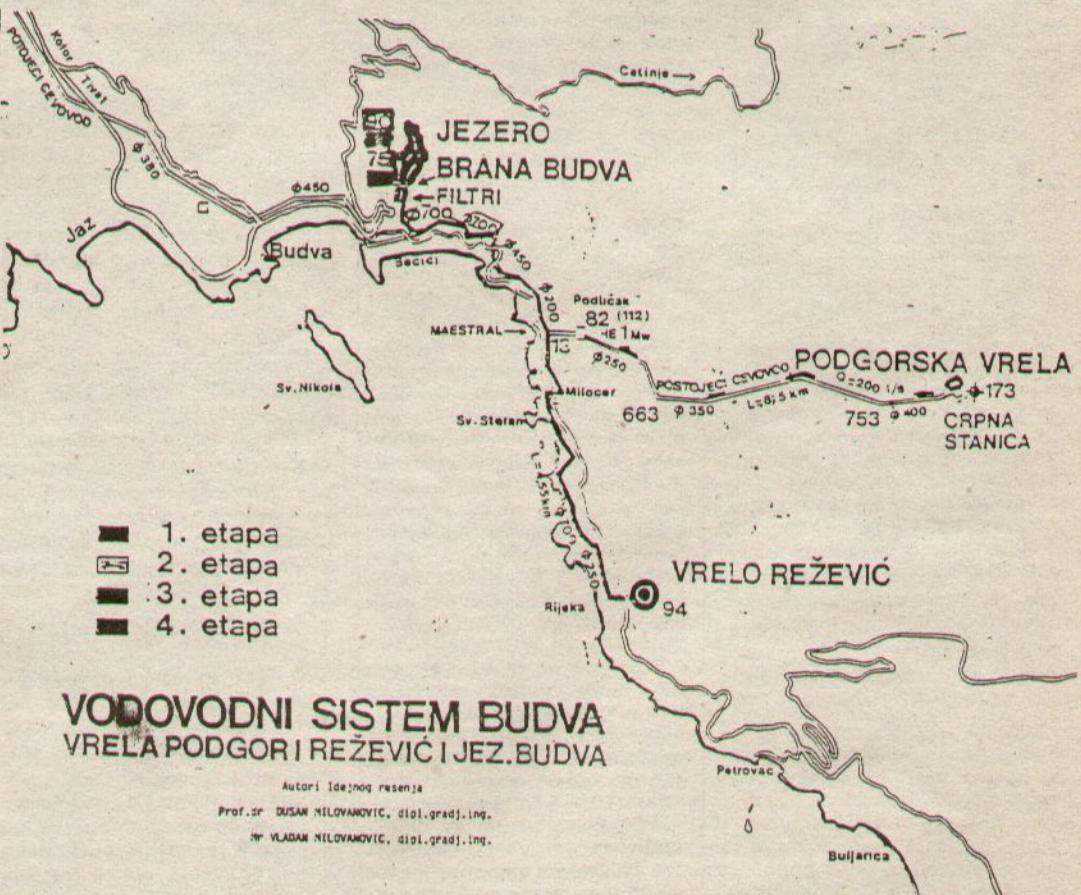
Транспорт воде из Подгорских врела до вјештачког језера вршио би се постојећим цјевоводом до Борета, а до језера би се поставио нови цјевовод. Из Режевића до Милочера би се направио нови цјевовод који би се прикључио на постојећи из Подгорских врела. Вода која дође у језеро из слива Врјештица такође се акумулише и користи за пиће. Свим цјевоводима који доводе воду у језеро долази вода из врела и то је вода за пиће. Вода која неким од тих цјевоводова иде потрошачима такође је увијек вода за пиће јер је прошла кроз постројење за пречишћавање воде.

Вода која је скупљена у језеру, било да је изворска или из ријечног тока Врјештице мора се сматрати као сирова вода и као таква проћи кроз постројење за пречишћавање и као пречишћена вода за пиће ини у мрежу за водоснабдевање.

Брана на ријеци Врјештици налазила би се на 1100 метара од мора и на 800 метара од магистрале Будва-Бар, а све конструкције које припадају бранама радиле би се етапно. Брана је од виброловног кречњака са армирано-бетонским застором новог типа због повећане сигурности на земљотрес.

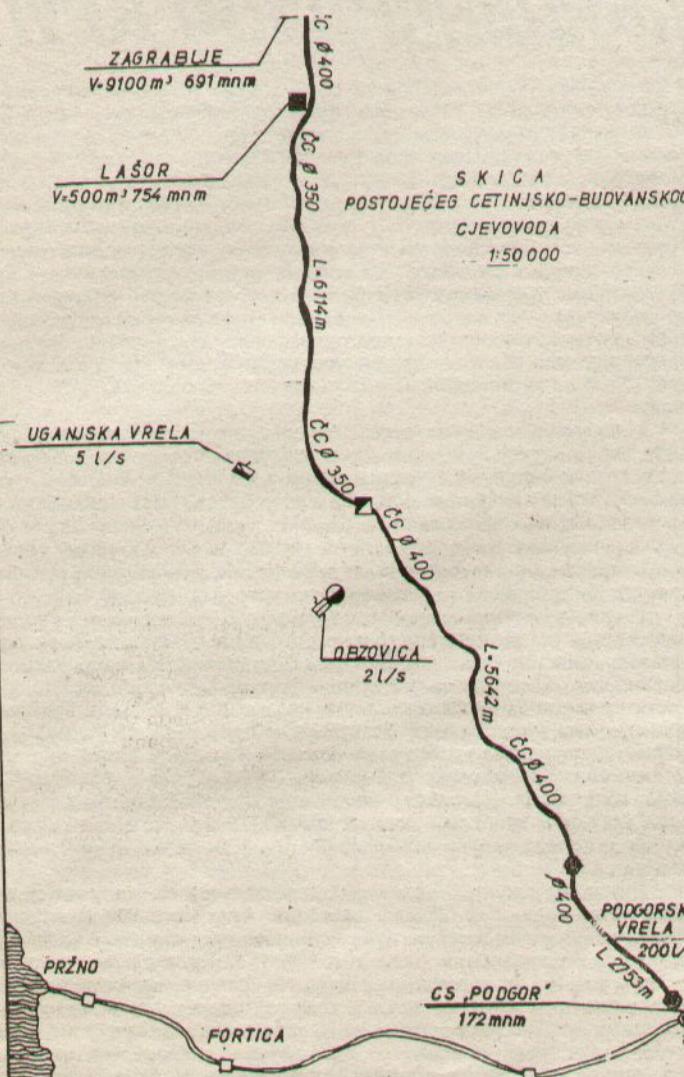
У првој етапи обезбиједило би се 100 лит./сек. а радило би се брана до коте 71,00, постројење за пречишћавање воде капацитета 120 лит./сек., градило би се нови цјевовод од Режевића до Светог Стефана у дужини од 4.550 метара, и у овој етапи (1997. године) почела би се користити вода из Режевића и Будва би могла обезбиједити 320 лит./сек.

По цијенама од 10. јуна ове године, прерачунатим у америчке доларе, радови на овом пројекту би износили укупно 15.381.560 долара. Прва етапа би коштала 4.215.155 долара, друга 1.000.000, трећа 4.166.793, а четврта 4.623.694 америчких долара.

ДРУГА НАГРАДА НА КОНКУРСУ

ДЕЛЕГАТИ ОДЛУЧУЈУ

АКУМУЛАЦИЈА "ДРЕНОВШТИЦА"

(III награда)

Мијко Радуловић, дипломирани инжењер геологије, и **Саво Вукчевић**, дипломирани инжењер грађевинарства, аутори су пројекта израђеног у Заводу за геолошка истраживања СР Црне Горе, којим се као решење водоснабдевања Будве предлаже изградња акумулације Дреновштица низводно од извора Смоквице (сјеверозападно од Будве око 3,2 километра). Ова акумулација би се пунила изворским и атмосферским водама из сопственог слива и могуће обезбиједити потребне количине воде за три мјесеца у јефтинем периоду.

Брана би се градила, и акумулација формирала у четири етапе. 1991. године би се браном високом 42 метра остварила акумулација запремине 1.100.000 m³, односно 140 лит./сек. за период 1. јул – 30. септембар. За период 1992. – 1996. у јефтинем периоду обезбиједивало би се 250 лит./сек. (брана би била висока 52 метра, а запремина око 1.968.750 m³). У трећој етапи брана би се подигла на 62 метра, запремина акумулације би била око 3.225.000 m³, а обезбиједивало би се око 415 лит./сек. у периоду од 1997. до 2000. године. Коначна висина бране (у четвртој етапи) била би 76 метра, обезбиједивала би се акумулација запремина од око 3.900.000 m³, односно око 500

лит./сек.

Ово решење има двије варијанте. По првој акумулација би се пунила само изворским водама уз потпуну заштиту од дотицја површинских вода.

Ријека Дреновштица настаје од низа извора сјеверно и источно од Побора од којих су најпознатији Мирчетина вода, извори у Станјевићима и Вељак. Њено сливно подручје износи око 8 m² и има доста разгранату хидрографску мрежу краћих и повремених и сталних површинских токова.

У сливном подручју Дреновштице узводно од преградног мјеста нема озбиљних загађивача јер су ту ријетко насељени простори и становништво је сконцентрисано у два мања села (Доњи и Горњи Побори). У акумулацију би се скupљала изворска вода и вода површинских водотока, али је предвиђено и пречишћавање воде чиме би се обезбиједио већи квалитет.

У другој варијанти акумулација би се пунила само чистим изворским водама које би се каптирале на мјестима истицања и доводиле цијевима до акумулационог базена.

Реализација овог пројекта коштала би укупно 138.200.000,00 динара (прва фаза 46,3 милиона динара, друга 17,3 милиона, трећа 31,1 милион, а четврта 31,6 милиона динара).

Комисија од 12 идејних рјешења издвојила и наградила три, а Скупштина општине ће одлучити да ли ће неки од ових пројекта добити визу за реализацију.

ОСТАЛА РЈЕШЕЊА

Осам награђених на конкурс су приспјела сљедећа идејна рјешења.

„УГАЊСКА ВРЕЛА“

Аутори из Завода за геолошка истраживања СР Црне Горе Титоград понудили су два рјешења. Једно је (награђено) којим обезбијеђење довољних количина воде предлажу преко акумулације „Дреновштица“, а друго површинском и подземном акумулацијом „Угањска врела“. Предвиђена је изградња настуле бране етапно са етапним акумулацијама, што би обезбиједило довољне количине воде тражене конкурсом.

„АКУМУЛАЦИЈА БРАЈИЋИ“

Душан Драговић и Радован Маретић, дипломирани грађевински инжењери из Титограда су осим награђеног, понудили као рјешење и акумулацију за јединствен систем снабдијевања Будве водом за пиће и остале потребе (а), и снабдијевање водом за пиће независно од обезбијеђења воде за остале потребе (б). Аутори су изложили етапност изградње настуле бране укључујући и постројење за пречишћавање воде.

„УГАЊСКА ВРЕЛА“ (2)

И Веселин Перовић, дипломирани грађевински инжењер из Титограда, је предложио акумулацију „Угањска врела“ као рјешење за снабдијевање водом будванске општине, пошто је претходно анализирао друга могућа рјешења. Предложено је акумулирање површинских и подземних вода и предвиђена могућност етапне изградње.

АКУМУЛАЦИЈА НА ПАШТРОВСКОЈ ГОРИ

Милош Кордић, дипломирани грађевински инжењер из Београда, је анализирао постојеће стање водоводног система Будве и указао на потребу оптималнијег коришћења извора Режевићи изградњом новог цјевовода од Режевића до Светог Стефана и даље, што би обезбиједило већу пропусну моћ па би се извор Режевићи као економски најповољнији боре користио.

Исти аутор је предложио као могуће рјешење акумулирање воде из Подгорских врела у вријеме кишних мјесеци на Паштровској гори уз то да године вратче. Уз акумулацију је предвиђено и постројење за пречишћавање воде. Вода би се у ову акумулацију дотурала постојећим цјевоводом Подгор-Пржно. У првој етапи обезбиједило би се 100 лит./сек. у другој 200 лит./сек. у периоду 1. јул – 30. септембар, а као крајње рјешење аутор види регионални водоводни систем Црногорског приморја.

ЛОКАЛНА ИЗВОРИШТА, РЕГИОНАЛНИ ВОДОВОД...

„Енергопројект“ из Београда је анализирао постојећа изворишта из којих се снабдијева будванска општина и предложио четири рјешења: снирање постојеће водоводне мреже у Цетињу и Херцег-Новом (а), укључивање у систем будванској водоводу евидентираних изворишта на територији Будве која још нијесу укључена у систем (б), акумулацију воде у кишним мјесецима када је потрошња воде мала а извори богатији – издашници (ц) и укључивање водоснабдевања Будве у

регионални водовод Црногорског приморја (д). Аутори су навели издашност локалних изворишта која нијесу укључена у садашњи водоводни систем, а акумулирање воде предвиђено је на Паштровској гори постојећим цјевоводом Подгор-Пржно. Предвиђен је и нови цјевовод као и постројење за пречишћавање воде.

ПРЕЧИШЋАВАЊЕ СЛАНЕ ВОДЕ

Аутори с Природно-математичког факултета из Титограда су предложили пречишћавање слане воде у питку путем десализатора капацитета 49,9 лит./сек. фирмe АЈНА ГМБХ из Беча. Десализатори се могу, по ауторима, паралелно повезивати.

АКУМУЛАЦИЈЕ И БАЗЕНИ

Љубомир Вајда и Војислав Марјановић, дипломирани грађевински инжењери из Београда, која рјешење су предложили акумулације у сливу ријека Грабовица, потока Вјештице, ријека Дреновштица и Богетић, као и вјештачке базене (рентене), подземне воде Буљарице и регионални водовод. Аутори дају предност акумулацији „Вишињица“ (варијанта 1) а затим систему ВБ „Мале гњивице“, док као перспективно рјешење водоснабдевања Будве на дужи рок предлажу акумулацију „Ластва“.

АКУМУЛАЦИЈА „ЦЕРОВИЦА“

Проф. др Душан Миловановић и мр Владан Миловановић грађевински инжењери из Београда, аутори су и рјешења Акумулација „Церовица“ на Паштровској гори на локацији Церовица. Аутори предвиђају вјештачку акумулацију преко настуле бране са армирано-бетонским застором падине језера. Пуњење акумулације предвиђа се постојећим, цјевоводом Подгор-Пржно и новим цјевоводом од акумулације до постојећег цјевовода. Вода би се пречишћавала у постројењу за пречишћавање лоцираном у Подличаку изнад хотела „Маестрал“. Предвиђена је етапна изградња.

ПОДЗЕМНА АКУМУЛАЦИЈА ЗА ТРИ ОПШТИНЕ

Проф. др Боривоје Милатовић и Јован Радетић, дипломирани грађевински инжењер из Београда, предвидјeli су формирање подземне акумулације запремине од око шест милиона кубних метара у простору подгорских извора, који би се трајно користио за потребе Будве, Цетиња и Бара. Ова акумулација би се остварила преко бране која би се подигла у Опточићима. Рад обухвата геолошку и хидрогеолошку анализу подручја подземне акумулације.

ПОДЗЕМНЕ АКУМУЛАЦИЈЕ У ОПШТИНИ

Вељко Митровић, грађевински техничар из Светог Стефана, рјешење водоснабдевања Будве види у подземним акумулацијама. У свом предлогу он твrdi да може утврдiti мјеста прелива вода и правац дотицања воде из подземних акумулација, и да се тако на територији наше општине може обезбиједити довољно воде, односно више од 500 литара у секунди. Из подземних акумулација вода би се захватала на котама које обезбијedu гравитациони систем до мреже будванског водовода. Своје рјешење заснива на радиостезији.

Припремио
В.М. Станишић ■

Успутни разговор са Јелисаветом Карађорђевић

ПРИНЦЕЗА ВОЛИ БУДВУ

Принцеза Јелисавета Карађорђевић имала је свега четири године када је 17. марта 1941. године послије познатог пута, са оцем Павлом, мајком књегињом Олгом и братом Александром напустила Југославију, како она каже, под веома чудним околностима. Након скоро педесет година, она се прва од Карађорђевића усредила да дође у Југославију. Било је то прије нешто више од годину дана на тада долази врло често на излете по Србији и на Црногорско приморје. Срели смо се баш у Будви, где је боравила у хотелу „Александар“ на Словенској плажи. Причала ми је на почетку како је цијело вријеме свог боравка у свијету, стално сањала да се врати у Југославију, како прохладну поново 1941. године никада неће заборавити јер је то била њена најтежа ноћ, говорила је о свом оцу који је због свега што се додигло био тужан, а поновном сусрету са Белим двором у Београду, о мушкирцима, о црногорском приморју и наравно Будви. А ево како је након скоро педесет година поново дошла у Југославију.

Ја и мој муж путовали смо за Будимпешту. Он је политичар, сенатор у Перу. Том приликом, затражио је од неких југословенских политичара објашњење, да ли може доћи у земљу самим, као супругом? Након тога, извалими смо визе и допутовали возом. Колико је то за мене била велика емоција. Гледајући кроз прозор, размишљала сам како смо такође возом напустили своју земљу, коју ћу поново утледати. Плакала сам цело време и никада ме није толико болела глава. Био је то лепо и страшно истовремено.

● Бринули сте се о кући и дјеци. Радили у неколико галерија у Лондону, били чак и репортер познатих листова. Шта принцеза сада ради; мада знамо да учествујете у раду Светског форума за очување човјекове окoline?

Сада припремам међународну еколошку конференцију која ће се одржати у Београду, што је веома важно. Преко своје фондације „ТУГЕВА“, залажем се за остваривање права грађана. Јер, не може се за све чекати власт и она не може све да уради. Преко те фондације намјеравам да организујем једну акцију, где ће свака породица у нашој земљи купити по једно дрво које би било посађено на одређеним просторима, како би били тј. зеленији а ваздух чистији. Посетила сам и болницу „Мајка и дете“ у Београду и упитала их како им могу помоći. Сада чекам одговор.

● Кају да бете поново добити југословенски пасош?

● Сумњам, јер, то је много тешко. Ја то разумем. Ако добијем ја, треба да сви добију. А то је сада немогуће.

● Знате ли да захтјеви за повратак Карађорђевића постоје?

● Мислим да је то рано, мада се догађаји брзо мијењају. Али, немогуће је одједном промијенити цијелих педесет година. Шта буде биће.

● Од прије годину дана, више пута сте боравили у Југославији. Како оцењујете њен садашњи актуелни тренутак?

● Морам признати да не знам доволно. Као и свака друга земља, имамо својих проблема. Можда ни мање ни више него друге, те постоји свуда. Али, свако од нас поједначно може и мора учинити више да буде боље својој земљи.

● Шта ће принцеза конкретно помоћи да буде боље?

● Настојају да уступствам приснији однос с природом. Јер, људи су постали животиње са великим мозгом, само што имају више поноса. Изгубили смо контакт са природом, а тамо су све мудrosti. Зато природу морамо више поштovati.

● А када је туризам и култура у Црном Гори у питању, шта кажете?

● На пољу туризма могли би направити значајне кораке напред. За то постоје сви предуслови на овом дивном подручју. На пољу културе, постоји идеја да са Николом Петровићем Његошем организујемо велико ликовно бијенале на Цетињу.

● Како сте доживјели сусрет са Црном Гором и Будвом посебно?

● Све је много лепо. Једини ми је јасно какав је то туризам са оволовиком гужве и галаме. Масовни туризам није потребан овом превидном подручју. Треба више мира и ексклузивности. Морам признати да ме је зачудила нечистота плажа. Нигде нисам видела толико опушака. Како се на таквим плажама људи сунчaju? Овде је најлепше

када дође октобар. Мирно, чисто, лепо. Посебно ми се допао Мијачер и Свети Стефан. То је нестварно и дивно.

● Говорило се да нете имати мају кућу у старом граду.

● Да, али од тога нема ништа.

Планирали смо били тамо основати часопис „ТАМ АНД СОНТРИ“, а што би била сјајна reklама црногорског туризма у Америци или Енглеској. Али, у питању је изгледа нечија непословност. Не, није мени потребна кућа у Старом граду, али? У ту кућу се чујем неко без дозволе уселио и сада је издаје другима у закуп. „Духовито“ и „дивно“?

● Да ли је кућа у Милочеру ваша или Александрова?

● Не. Та кућа припадала је Александру. Ми смо у Југославији имали само две куће. Бели двор и Број код Краља. Ниште више.

● Куда вас даље путеви воде?

● Идем прво у Mostar и Sarajevo, јер тамо још нисам била. Након тога у Beograd на отварање „БИТЕФА“. Пут се даље продолжава за Kragujevac, Niš и Novi Sad, где ће се обавити промоција књиге о мом оцу Pavlu. После свега, напорна путовања за Њујорк, па Japan.

● Када ће те нам доћи поново?

● Мислим ускоро. Можда одмах након повратка из Japana. Биће то почетком идуће године. Долазим обавезно у Budvu.

Разговарао: Ранко ПАВИЋЕВИЋ

ДАНИ ДРЕВНЕ МЕДИЦИНЕ

Одјељење манифестација „Дани древне медицине“ која окупља најзначајније југословенске ствараоце на пољу алтернативне, традиционалне медицине, парapsihologije и граничних области науке, почела је драгог, а трајала до тридесетог септембра. До сада је одржано неколико школа које је похађао велики број полазника. Неке су од њих већ успјешно завршене. Тако је од другог до деветог септембра одржана школа биоенергије и радиестезије за које је био пријављен највећи број полазника. Не мање интересовање побудило су школе киропрактике, остеопрактике, натуропатије, акупресуре, аромтерапије и кијалтерапије које су трајале од деветог до петнаестог септембра. Два дана касније почеле су школе астрологије, хиромантије, tarot-a, кристалтерапије и графологије. Последњих седам дана, од 24. до 29. били су резервисани за школе ајurvede, биопољoprivredе, здраве исхране и хербалне медицине. Организовано је и неколико радионица и течajeva из трансценденталне медитације, биоенергије, радиестезије, хиромантије, tarota, акупресуре, мeditације и супер памћења.

У току манифестације, посебно је био запажен округл ста на тему „Ју алтернатива,

које ли преживјети“. Борећи се за истину, медицински алтернативци су истакли да жеље да се њихов рад прати и верификује, мада је речено да су досадашња искуства у сарадњи са представницима званичне медицине и науке на жалост врло неповољна. И овом приликом је речено да је потребно предложити форме и облике легализације појединих од ових дјелатности ради спречавања може се рећи криминала који јеузо маха и који бацају љагу на напоре оних који посједују одређена научна знања. Треба онемогућити комерцијализацију људске патње, речено је. У расправи су учествовали и један број стручњака који се баве та-

којим алтернативном медицинском и најпознанијим практичарима. Знатан дио расправе посвећен је тези да не постоји алтернатива, већ традиционална медицина, како је то рекао др Тома Павловић, док је др Вук Стамболо-

вић имао сасвим другачије мишљење. Поред њих за окружним столом су били др Анђелка Лазаревић, др Пеђа Марин, др Никола Видев, др Татјана Димитријевић, др Татјана Могренко, примаријус др Бранко Качар и многи други биотерапеuti и практичари.

Р.П.

ИЗБОРИТИ СТАТУС

које ли преживјети“. Борећи се за истину, медицински алтернативци су истакли да жеље да се њихов рад прати и верификује, мада је речено да су досадашња искуства у сарадњи са представницима званичне медицине и науке на жалост врло неповољна. И овом приликом је речено да је потребно предложити forme и oblike легализације појединих od ovih djelatnosti radi спречавanja може se reći kriminala koji јеузо maха i koji bačaju ljagu na napore onih kojih posjeduju određena naučna znanja. Treba onemogućiti komercijalizaciju ljudske patnje, rечeno je. U raspravi su učestvovali i jedan broj stручnjaka koji se bave ta-

kojim altermativnom medicinskom i najpoznanim prakticarima. Znatani dijel rasprave posvećen je tesi da ne postoji altermativa, već tradicionalna medicina, kako je to rekao dr Tomom Pavlovićem, dok je dr Vučom Stambolovićem imao sasvim drugačije mišljenje. Porед njih za okruglim stolom su bili dr Anđelka Lazarević, dr Peđa Marin, dr Nikola Videt, dr Tatjana Dimitrijević, dr Tatjana Mognenko, primarijus dr Brankom Kacarom i mnogi drugi bioterapeuti i prakticari.

НА НИШАНУ

КАКО ЈЕ „КРУГ“ —ЗАТВОРИО (ФИНАНСИЈСКИ) КРУГ

На шароликој политичкој сцени Црне Горе, у којој како каже Добринка Ђосић, још од 1941. траје грађански рат, појединци, групе властуљивих, иду путем велике националне издаје. Људи кратког памћења, зарад пролазних политичких интереса, за туђи рачун и у борби за грам власти, упуњу се на разне начине да народу докажу да није оно што јесте, што је одувијек био, да га наведу да посумња у властите етнички и историјски идентитет, своје претке, владаре, књижевнике... Труде се несретници да дају свој допринос општој помами против српског народа и расрబљавања сопственог.

Значајан допринос у тој игри даје већ и недавно покренут први приватни политички магазин у Црној Гори „Круг“, који излази у Budvi, а себе претенциозно назива „надстраничким, демократским, независним и наравно листом који ће уступити нову културу јавне ријечи“ (?!), а да то опредјељење и дух чак ни први број није успио да одredi.

И поред ујвјерања главног и одговорног уредника, Дарка Шуковића, на бродској промијацији часописа, да његове странице никада неће бити уступљене за разна препуљавања и блаћења било кога, чemu су остали листови склони, већ и први број из неког анонимног пе-ра доноси крајње приземан и недостојан текст о „српском национализму“ књижевнику Миодрагу Булатовићу. По њима „Побједу“ уређује полусвијет, а сви они који не желе сарађивати, дати интервју њиховом листу, добиће своје, у измишљеним интервјуима наравно.

Група људи окупљена око овог „проекта“ како се каже у уводном тексту првог броја, жели много шта изменити у овим „годинама опасног живљења“, не боље наравно, али се притом не одриче крајње не-часних, старијих метода за остварење постављеног циља. **Наиме, у недостатку новца за штампање листа, незаконито и нечасно, бар за one који другима дијеле пакете, послужују се нарушеници Културно-информативног центра у коме ради издавач и власник листа, Драгољуб Јосковић. Нарушеници достављају „Побједу“ за плаћање штампања првог броја, јер забога, недостатак почетног капиталала у пославању свакији је проблем, — послије је лако. Требало је добити у времену, продати први број на киосцима „Побједе“, и са добијеним „кешом“ ићи даље...**

Но, заслуге Културно-информативног центра за настанак „Круга“ тиме се не иссрпљују. Адреса магазина: Вука Каракића 8, означава зграду познату под именом Кућа Чекрдековића, или Кућа умјетности како су је скоро назвали, власништво КИЦ-а. И док с једне стране одговори на КИЦ-у од надлежних у општини траже решење свог пословног простора, с друге се крајње немарно односе према сопственом власништву. Тако је прошле године, сада бивши директор КИЦ-а, Велибор Золак, галантно поклонио читаву кућу на коришћење и уживање двајацима тек запосленим људима, Драгољубу Јосковићу и Сретену Стјојановићу, и то без икакве надокнаде. Истина, за галерију коју у приземљу отвара супруга Стјојановића, договорена је кирија од 5.000 њемачких марака годишње, али тек од треће године. У међувремену галерија постаје кафана.

Тако је Budva у овој згради, уместо културних институција, своје галерије, клуба културних и јавних радника, ликовних атељеа, како је планирано, добила — приватну кафу и приватни часопис!! Сви „добровори“ се наравно у листу и рекламирају, а КИЦ ће да како бити оптужен за прореску оријентацију фестивала „Град театар“, јер није играла представу у којој је требало „разобличити култ Светог Саве“.

Иначе ко имало пати од србофобије, ко свој потпис нигде друго и не може наћи, а изнад свега жели дати свој допринос историји самозаједнице, до миле воље може се исказати у „Кругу“. На страницама ове „ангажоване политичке новине“, изразито антисрпске концепције, брачи се Прохор Пчињски од Срба, своју помоћ у одбрани Црногорца, али се Прохор Пчињски од Срба, своју помоћ у одбрани Црногорца, али се

ЛИКОВНИ ЖИВОТ

ПЛАТНА НАДЕ ЗОРИЋ У „АРКАДИ”

Већ тридесет и пет година живи и ствара у Сједињеним Америчким државама Нада Луковић-Зорић. Рођена је и одрасла у Сарајеву, где је дипломирала на тамошњој Академији ликовних умјетности. На Универзитету у Лос Анђелесу је магистрирала и докторирана из историје умјетности са дисертацијом о холандским сликарима. Узори су јој, како нам је рекла, били њен професор Ислет Мујезиновић, затим Ребрант, Микеланђело и Пикасо, али она није робовала нијачем утицају, већ је брзо изградила властити стил, што показује и њена платна која зраче слјеплошћу сатканом од ведрих и распјеваних боја.

Мајка шесторо ћеце. Нада није имала доволно времена за своју, послије породице, највећу љубав – сликарство, али је сваки слободан тренутак користила да би се дружила са палетом и створила стотинак дјела достојних поштовања. У прилог ове тврдње говоре њене изложбе у познатим галеријама Лос Анђелеса, Њујорка, Чикага, Сан Франциска, Новог Мексика и других америчких градова, па знатан број њених слика по угледним музејима и двије, које су одобрane за лексиконе калифорнијских и америчких сликара. У нашој земљи Нада Зорић је излагала у Почитељу, Сарајеву, Мостару, Београду, два пута у Сплиту, Будви и Светом Стефану.

Асада неколико, свакако површинских, импресија о њеним платнима изложеним у галерији „Аркада“. Кажем површинских, јер би о свакој од осамнаест изложених слика требало дugo размишљати да бисмо проникнули у њихову суштину и однети им смисао и поруку.

Очигледно је да њихову аутору, Нади Луковић-Зорић, није било лако, а, рекао бих, ни весело живети са платнима која је исклала, откидајући време од свог одмора и сна и храјајући се са идејама као са анетима, у жељи да се до краја изрази, да се сваком новом сликом потврди, да увијек саму себе надмаши, свјесна да јој оне,

М. Лалић

ИЗЛОЖБЕ

■ У галерији „Аркада“ од петнаестог до 26. септембра са двадесет слика у уљу представио се Владислав Милићевић који живи и ствара у Београду.

■ У приватној „Сити галерији“ у Петровцу, власника Бранке Милићевић, 21. септембра (само једну ноћ), отворена је изложба цртежа Моме Капора, писца и новинара из Београда.

■ У хотелу „Аvala“ 21. септембра, отворена је неуobičajeno интересантна изложба фотографија под називом „Будва август“ рно 90“. чији је аутор географ и путописац Илија Живановић из Загреба.

На 27 колор фотографија, овај мајстор фотографије који је прије 30 дана приредио и издао најновију монографију Будве, „открио“ је многе неоткривене дјелове на „ривијери пјешчаних плажа“. Организатори ове изложбе су Туристички савез општине и гранд-хотел „Аvala“.

Р.П.

ВЕЛИМИР ТРНСКИ У СВЕТОМ СТЕФАНУ

ТРАГАЊЕ ЗА САВРШЕНСТВОМ

Слике Трнског урођене су у вријеме сликарства, које је за њега попут ријеке, недјељиви континуум, у којем се без тешкоћа тражи и налази, рекла је Божена Јелушић, отварајући изложбу.

AКАДЕМСКИ сликар Велимир Трнски, некада наш суграђанин, од 29. августа до 7. септембра у Галерији града-хотела „Свети Стефан“ имао је самосталну изложбу, својих најновијих радова.

Сада Трнски живи и ствара у Божјаковини код Загреба и Парижу.

Отварајући изложбу Трнског, професор књижевности, Божена Јелушић, између остalog је рекла:

– Након 40 самосталних, ауторских изложби, Велимир Трнски, некада грађанин Будве, све више постаје грађанин свијета. Утолико нас више радује што Будва остаје мјесто у које се радо враћа, по правили с нечим новим, но ипак својим, тако препознатљивим.

Његова умјетност невезана је уз било какве норме, круте естетске законитости и, нарочито, идеолошке притиске. Иако би је због тога могли доживјети као својеврсну „кулу од слоноваче“, она носи сасвим лични печат ријешености да буде против свих сликарских екстремизама, и немирина са идејом да су могућности ликовног израза исцрпљене.

Слике Велимира Трнског, наставила је Божена Јелушић, урођене су у вријеме сликарства, које је за њега попут ријеке, недјељиви континуум, у којем се без тешкоћа тражи и налази. Непрогрешивом интуицијом одабрани ликовни цитати и везе са прошloшћу, заправо су изградња прошlosti као будућnosti. Јер, традиција у умјетности често може бити револуционарна ја од новог израза-у томе је и њена егзистенцијална снага, простор ослобођења и истраживања, формула њене разноврсности.

Почевши чуvenom серијом графика са мотивом коња, симболом снаге и љепоте, сликама галија које попут одјека Нојеве, библиjske барке, крију у својим утробама и на својим орнаментима читав свijet, преко медiteranskih мотива и мора као извориште живота, преко подравске земље мајке што рађа – Трнски ће све вријеме ићи ка мотиву који га потпуно заокупља – ка жени. И, можда је управо жена онај тражени симбол, дјелић свijeta у којем траје сај свijet.

Увијек другачија, вјечита жена, рекла је Божана Јелушић, живи на платнима Трнског и попут Марије и попут Магдалене, племкиње и простакуше, но увијек једнако привлачна и призывајућа. Немогуће је на платнима Трнског заobići женину еротичност, који је виши естетски облик љубави. И, као што су некада ренесансни сликари религиозних садржаја исповиједали на својим платнима не религију саму, већ религију љепоте, тако и Трнски својим сликама, у ово вријеме директних порука и неукуса, исповиједа својеврсну еротику љепote.

С.П.

СЛАВОМИРОВ МОНОЛОГ

Славомир Гвозденовић, српски пјесник из Темишвара, подпредсједник Демократског савеза Срба у Румунији, био је гост Удружења књижевника Црне Горе на Тргу пјесника овог љета.

– Будви сам први пут. На Тргу пјесника сам говорио о српској књижевности и култури у Темишвару и румунском Банату. Причao сам знацијелној публици о децембарским догађајима у Темишвару и о ведријим данима које очекујемо ми Срби у Румунији. О потреби чвршћих веза с матичним српским народом коме припадамо. Говорио сам и о везама с матичном културом. О помоћи и подршци Србије и Југославије коју очекујемо, а која је изостала за протеклих пола вијека, колико су комунисти били на власти, каже Гвозденовић.

Гвозденовић за „Приморске новине“ даље вели:

– Дио српског народа у Румунији се осјећао заборављеним од матичне земље, што је било направедно, па и непопушено, јер кроз цијelu историју ми смо увијек били уз Србију. Доказа има пуно. Као учешће Срба из румунског Баната у првом свјетском рату на страни Срба. У Румунији имамо Срба солунца. Велики је број Срба који су бежали из аустроугарске војске, да не би пуштали у своју браћу.

У другом свјетском рату Срби из Румуније су учествовали масовно у партизанском покрету. Доста се може рећи о српским ударничким бригадама из Румуније у послијератној изградњи Југославије.

За све је тим Србима, најглашавији Гвозденовић, плаћен је заборавом, политичким прогонима и затворима. Бараганској пустивој у коју је било депортовано у вријеме Информира 10.000 Срба.

И прогони су настављени све до пада Чаушескуовог клана. Највише нас боли, што су Србија и Југославија знали о нашим страдањима, и о томе су нутали?

Данас у измијењеним условима у Румунији, наставља Гвозденовић, послије догађаја из децембра прошле године, у којима су часно мјесто имали и Срби, плаћивши слободу и великим бројем жртава, жељно и жедно очекујемо боље дане за себе и своју дјецу.

Од рата на овамо угаšеној је много српских школа, са изузетком српске гимназије, која ће од ове јесени радити као самостална школа под називом „Доситеј Обрадовић“.

У румунском Банату још постоји само једна осмогодишња школа и седам осам школа са појединачним учитељем, а шездесетак српских школа су радиле непосредно послије рата. То је најбољија српска тачка у Румунији. Други, не мање важан проблем, су српске задужбине. На све могуће поделе и перфидне начине српска црква је била доведена у такву ситуацију, да због финансијских тешкоћа, преда све српске задужбине румунској комунистичкој администрацији. Таквих задужбина у Темишвару има десетак, од којих би неке могле служити и те као Србима. Новоосновани Демократски савез Срба у Румунији, поред толико задужбина само у Темишвару, јединија је партија националних мањина, која нема свог дана.

Због тога смо немојни да се обратимо својој народности да је позвоњем на обнову Румуније, чији смо и мы Соби лојални грађани. С. Паповић

САВЈЕТ ФЕСТИВАЛА „ГРАД ТЕАТАР”

НАЈВЕЋИ У ЈУГОСЛАВИЈИ

● Најпосјећеније су биле позоришне представе, продукције фестивала „Кањош Мацедоновић”, „Навала” и „Симон Чудотворац” ● Наступило више од хиљаду умјетника

УПОРЕДУЈУЋИ „Град театар” с осталим југословенским фестивалима, могу да кажем, да је будванско био највећи и најзначајнији. Број од 150 одржаних различитих програма за 50 ноћи, говори о надмоћности овог фестивала. Међу овим програмима најзначајнији сегмент је свакако био позоришни. Одржано је 39 представа, што није успјело ни Дубровачким љетњим играма, које имају деценску традицију, реко је **Далибор Форетић**, позоришни критичар, човек који има прави увид у позоришни живот у нашој земљи, на сједници Савјета

НАГРАДА „КАЊОШУ”

Овогодишња награда „Зоран Радмиловић” за глумачку бравиру на Стеријином позорју, припада је **Жарку Лаушевићу** за улогу Кањоша у представи „Кањош Мацедоновић” а у режији **Виде Огњеновић**, и продукцији „Града театара”.

Лаушевић је награда уручен на 10. септембра у Музеју позоришне умјетности Србије у Београду. Одлуку о овом високом глумачком признању донио је жири: **Велимир Животић, Милошав Мирковић и Зорица Пашић**.

Овом свечаном чину у Музеју позоришне умјетности у Београду присуствовала је **Бранислава Лијешевић**, директор „Града театара”.

- Било је лијепо бити то вече и на том мјесту, јер све очи су биле упрте у „Град театар”, чије име по свему судећи високо уздигло међу културним посленицима. Показало се да смо и ове године имали изванредан фестивал о коме се ради прича у нашем главном граду, а то за Будву много значи, казала је Лијешевић.

„Града театра”, средином септембра.

И, остали чланови Савјета дали су високу оцјену фестивалу и посебно Дирекцији која је успјешно организовала љетошњи „Град театар”, на коме је наступило више од хиљаду умјетника из наше земље и свјетa.

Наступили су умјетници из Польске, САД, Француске, Шпаније, Чехословачке, Мађарске и из наше земље: Цеља, Сиска, Дубровника, Београда, Скопља, Сарајева, Загреба, Титограда, Ни-

кшића, Ниша и других градова. Најпосјећеније су биле позоришне продукције фестивала: „Кањош Мацедоновић”, **Виде Огњеновић**, „Навала”, Егена Савина и „Симон Чудотворац” Гојка Челебића. Ликовни блок био је један од успешнијих. Излагали су: **Милица од Мачве, Слободан Слованић и Милош Шобајић**.

Умјетнички директор „Града театара”, **Милорад Вучелић**:

- Фестивал је прошао без икаквих потреса, сем онда када је била виша сила, када смо морали ради болести глумаца отказивати представе. Очувао је своју концепцију, а двије остварене продукције на фестивалу („Навала” и „Симон Чудотворац”) су показале да је фестивал у ствараљском успону. Посјета свим програмима била је изванредна, а посебно позоришним представама, где се тражила карта више.

Говорећи о плановима за предстојећи фестивал Вучелић је рекао:

- И, сlijedeћи фестивал „Град театар” биће у знаку великих позоришних инсценација, ликовних изложби и музичких догађаја. Најпопуларније дјело **Вилема Шекспира**, „Хамлет” радиће на Цитадели, сцени која је освојила глумце и публику, **Виде Огњеновић**. Хамлета ће играти **Жарко Лаушевић**, чија глума фасцинира. Инсценацију „Ане Сорор“ Маргерет Јурсенар (као кореодраму) такође на Цитадели поставиће и режијари **Дејан Пајовић**.

У ликовном блоку биће представљено стваралаштво **Бата Михаиловића**, члана САНУ који живи и ствара у Паризу, затим **Димитрија Поповића** и једног француског сликара.

У музичком дијелу, испред зидина Старог града највјероватније ће наступити и **Лучијано Павароти**, највећи тенор свјетa. За његово гостовање спонзор ће бити један угледни југословенски дневни лист.

Елизабета Богојевић је казала, да се фестивал у потпуности уклонио у планиране трошкове од 4,5 милиона динара. Приход од улазница је био 500 хиљада, а милион динара је исплаћено за хонораре умјетницима. Има још неизмиренih обавеза (1,5 милиона динара) које ће општина уплатити по ребалансу буџетa.

- Ово је лијепо бити то вече и на том мјесту, јер све очи су биле упрте у „Град театар”, чије име по свему судећи високо уздигло међу културним посленицима. Показало се да смо и ове године имали изванредан фестивал о коме се ради прича у нашем главном граду, а то за Будву много значи, казала је Лијешевић.

Још су говорили **Светозар Марковић** и **Светозар Радуловић**.

С Паповић

ОДУШЕВИЛА
ПУБЛИКУ:
сцена из
представе
„Симон
Чудотворац”

СУСРЕТИ: ГОЈКО ЧЕЛЕБИЋ

ОЧУВАО САМ „СИМОНУ” КОЖУ...

● Да ли сте наишли на размијевање људи из „Града театара”, током спремања „Симоне Чудотворца”?

- С њима је било заиста милина радити. Међутим, објективни услови, као што су врчина, послијепоноћне пробе, па скандалозни кафански звучници, који су нам пробијали уши по цијелу ноћ, отежавало је рад. Иако је било тако, и глумци и ја смо изљажали.

● Шта кажете на овако широк одјек у јавности о њашој представи „Симон Чудотворац”?

- Очекивао сам мање од тога. Прија међутим, све оно што је написано о „Симону...“ или је речено преко радио таласа или виђено преко малих екрана. О инсценацији по правилу треба говорити њеним сопственим језиком, у духу сопственог стила и структуре. Очувао сам кожу драме. Доказ је и то што је публика гледала тих 70 минута преставу без даха.

За Гојка Челебића је карактеристично, да је за десетак година одсуствовања из Југославије обишао многа значајна позоришта у Европи и упознао се са токовима савременог гледања на театар.

С. П.

И НА ТРГУ ПЈЕСНИКА СПУШТЕНА ЗАВЈЕСА

НАЈВЕЋА ЖИВА БИБЛИОТЕКА

ЗАСТАВУ са јарбола на Тргу пјесника посљедње нићи, 31. августа спустио је, пјесник Александар Секулић. Он је предао на чување највећем поклонику поезије у Будви и заљубљенику у Трг пјесника, Светозару Радуловићу, члану Савјета „Града театара”, до почетка сlijedeћег пјесничког фестивала. Овај чин препуно гледалиште је пропратио дуготрајним аплаузом.

- На овом светом мјесту и у овако свечаном тренутку обавеза је да се нешто каже. Пријатно сам изненаден и врло узбуђен, не знајући до овог момента, да ће ми неко уручити овако велико признање. Иако симболично, ово је моје и најљепше и најдражје признање. Тим више што је Трг пјесника, својеврсна, јединствена манифестација у свјету. Ово је, свето место на ком апостоли бисерне ријечи шире истину, љубав, правду и слободу.

Трг пјесника и пјесници успјeli су, да овај древни град чији се настанак протеже у дубину вјекова, повежу са вијездама и будућношћу. Како у овој нашој напађеној земљи, као и у животу, усталом, све варира и кривуда, једино Трг пјесника иде само узлазном линијом, пењући се стално високо-право до небеса, рекао је приликом примања заставе Трга пјесника, Светозар Радуловић.

Послије 62 ноћи непрекидног трајања на Тргу пјесника наступило је 107 поета, поетеса, романсијера и других стваралаца, који су прочитали више од 350 књига на десетак језика.

- Близу осамдесет сати пјесници су говорили своје стихове, свако веће у пројекциону пред око 300 посетилаца, а некада их је било и два пута више. Када су гостовали, Весна Парун, Матија Бејковић, Весна Крмпотић...

- Захваљујући Тргу пјесника, Будва је ушла у ред малог

брода оних градова поезије, каква је у Југославији можда још само Струга, а каквих није велики број у свјету, каже идејни творац најдуже пјесничке манифестације на Земљи, Радомир Уљаревић.

Трг пјесника је нераздвојни дио фестивала „Град театар”.

- А, „Град театар” је ове године и по обиму програма и по квалитету надмашio и гласоше Дубровачke љетње игре, додаје Уљаревић.

Брана Петровић, који је овде најављен као један од највећих српских пјесника каже:

- Они који се никада нијесу задесили на Тргу пјесника имају много разлога да позавиде онима који су били овде.

Пољак Тадеуш Ружевич, прије два љета је рекао „Трг пјесника постао је највећа жива библиотека на свјету”.

Поред поменутих на овом четвртом фестивалу поезије, између осталих имали су своje

П. С.

ВЕСНА ПАРУН УСКОРО У БУДВИ

ГОТОВ КРОВ ЗА ПЈЕСНИКА

ЖЕЉА велике пјеснике Весне Парун, да постане становник Будве, по свему судећи ускоро ће бити испуњена.

- Заграда у коју треба да се усели Весна Парун је већ стављена под кров и биће завршена најкасно до мјесец, два, каже Ђорђије Прибјаловић, предсједник СО Будва.

Када што је познато, Весна Парун се 29. јануара ове године обратила отвореним писмом јавности, у коме је изразила жељу да напусти Загреб и пресели се у Будву.

Том приликом је између остalog написала:

- Ја, Весна Парун, књижевница хрватска и југословенска, на својој пресудној животној раскрсници одлучила сам да вам ово необично писмо упути, у жељи да на најбољи начин јавности објавим о мом неодложном одласку из досадашњег мјеста боравка о преселу у Црну Гору...

Бит ће радосна приградиши ли ме, граде Будво, барем ти онако како ме моји нису, те да довршим своје збирке пјесама у миру и сабраности, подно маслина твојих.

С.

ДАНИ ОДБОЈКЕ
БУДВА '90.

БОСНА НАЈБОЉА

ДЕВЕТИ међународни турнир „Дани одбојке Будва '90.“ одржан је од 12. до 16. септембра на терену хотелског комплекса „Бечичка плажа“. Ове године учествовало је пет екипа: Пломин из Миловића (Польска), Босна из Сарајева, Вардар из Скопља, Будућност из Титограда и домаћин Авале.

На турниру је била најуспешнија сарајевска Босна, једна од наших најбољих екипа и редовни учесник овог турнира, која је убедљиво побједила све противнике: Пломин, Вардар и Будућност са 3:1, а Авалу 3:0. Польска екипа Пломин је побједила остале противнике (Авалу 3:0, Будућност 3:1 и Вардар 3:1) и заузела друго место, док је трећи био скопски Вардар након побједе против Будућности и Авале од по 3:1. Будућност је била боља од Авале (3:1) и заузела четврто место, док је домаћин припало посљедње место.

За најбољег играча турнира проглашен је Драган Поповић из Босне, а за најбољег техничара Амир Цемалија из истог клуба.

В. М. С.

Приморске новине

Лист ССРН општине Будва. Издавач Културно-информационни центар Будва. ВД директор БРАНИСЛАВ ЛИЈЕШЕВИЋ. Уређује Редакциони колегијум. Главни и одговорни уредник ВЛАДИМИР СТАНИШИЋ. Адреса Редакције: „ПРИМОРСКЕ НОВИНЕ“ 85310 Будва. Телефон (086) 51-487, 51-194. Жиро-рачун 20710-603-1809 код СДК Будва. Штампа „Победа“ Титоград. Претплата за годину дана 100 динара, за пола године 50 динара, за иностранство 30 USD. Рукописи се не враћају.

ДРУГА САВЕЗНА ЛИГА

ФУДБАЛЕРИ Будве тешко долазе до бодова. С једне стране неискуство ове екипе која је састављена од изузетно добрих појединача, а с друге веома јаки противници, готово све сами бивши прволигаши, главни су разлоги што је бодовни салдо доста мршав. Томе су доприњели и неки објективни разлоги као што су рецимо реновирање терена у Будви, због чега су Будвани и као домаћини били гости, изјвесне судијске неправде и још неке ствари.

● У петом колу Будва је била гост бившег прволигаша Искре у Бугојну. Момци тренера Лазовића играли су веома добро, али углавном у пољу, створили су и неколико изгледних прилика за постизање голова, али нису успјели да затресу мрежу домаћина. Искусији фудбалери Искре успјели су да остваре минималну побјedu, мора се рећи и уз изјвесну помоћ судије.

● Као домаћин Будва је на Цетињу у шестом колу дочекала тим Борца из Чачка.

Стандардни друголигаш, којем у овом првенству не цвјетају руже, доста је намучио наше фудбалере. Екипа Будве играла је веома добро у првом полувремену, када је обезбиједила минимално вођство. Да су њени стријелци били мало спретнији, вођство је могло бити и убедљивије. У другом дијелу меча гости су заиграли ангажовање, агресивније са жељом да изједначе. Одбрана Будванија је на великом мукама, али је успјела да очува вођство и забиљежи другу побјedu у првенству.

● На гостовање у Београд се кренуло без превеликог оптимизма, јер доскорашњи прволигаш са Карабурме тешко препушта бодове противницима. Будвани су играли прилично добро, створили су изгледне прилике, али су опет стријелци затајили. Уз обилату помоћ судије (према изјештајима с овог сусрета) Београд је забиљежко минималну побјedu.

● И коначно, успиједила је прва утакмица у Будви у друголигашком друштву (јединствена друга лига). У дугогодишњу и славну историју овога клуба, 23. септембар ће бити уписан у рубрици „посебни датуми“. Тога дана Будва је наиме, била домаћин дос-

корашњем прволигашу Вардару, а на обновљеном терену Лугови на Словенској плажи извршена је друголигашка промоција. Све је било спремно за спектакл: лијепо вријеме, близу 3000 гледалаца, нови терен, орни домаћин и атрактиван гост... И било је ватре иtekako. Будвани у жељи да у првом сусрету пред својом публиком обрадују вјерне навијаче, кренули су од самог почетка жестоко ка голу Паунова. Ређали су се напади и - шансе. **Батровић**, **Аничић**, **Мацић** били су у приликама из којих се постижу голови, али нешто неспретност, нешто спортска несрећа и мрежа голмана Вардара је остала нетакнута у првом полувремену. Треба рећи да су у овом дијелу меча и Гунев и Чипунов могли да доведу госте у вођство.

У другом полувремену Будвани настављају с нападима.

Нарочито су агилни искуśni **Батровић** и **Аничић**. Овај други је у 70. минуту ушао као вијор у шеснаестерац Вардара, био оборен и **Рајко Фолић** је показао на бијелу тачку. **Зоран Батровић** је преварио **Паунова** и Будва је крунисала своју болју игру. А онда како по неком правилу када су у питању неискусни: послије вођства домаћи су стали. Искуśni гости су кренули према голу **Радовића** и већ послије шест минута поравнали. Послије слободног удараца са стране најбољи играч ове утакмице, олимпијски репрезентативац

Бабунски изједначио је резултат. До kraja су и једни и други покушавали да промијене резултат, али не упуштајући се у велики ризик. Тако се приступило извођењу пенала. Само је искуśni **Корак** постигао гол за домаће, док су са бијеле тачке сва четворица играча Вардара била прецизна.

● Дакле у регуларном дијелу 1:1, пеналима 4:1 за госте и пенал бод је отпutovao за Скопље. Будванима остаје жал за пропуштеном приликом да се добар гост, по многима најбољи тим ове лиге, обори на плећа, али и нада да ће остали тимови на Луговима тешко долазити до бодова.

● И ријеч двије о судији **Фолићу**: није се прославио.

Не може се прихватити мишљење тренера Вардара

Дојчиновског, који је да узгред кажемо удаљен с терена због неспорског понашања, да је Фолић навијао за домаће да је измислио пенал, када је и сам у разговору с новинарима рекао да је којомто могао да поништи изједначујући гол Бабунског јер је постигнут послије прекршаја. Дакле, Фолић није навијао, али није то било суђење какво он зна да демонстрира и на много тежим утакмицама.

С. Грегорић ■

ТЕШКО ДО БОДОВА

БУДВА – ВАРДАР 1:1 (0:0), ПЕНАЛИМА 1:4

Игралиште Лугови на Словенској плажи. Гледалаца око 3000. Стријелци: Батровић у 70. (из једанаестераца) и Бабунски у 76. Судија Рајко Фолић (Титоград) 6.

Жути картони: Бабунски, Чипунов, Стојковски, Филевски (Вардар) Мацић (Будва). Црвени картони: Бралетић (Будва) и Наумовски и тренер Дојчиновски (Вардар).

БУДВА: Радовић 5, Јовановић 6, Аничић 8, Станисић 6, Колјеновић 6, Ковач 6, Батровић 7, Мацић 6, Корак 6, Ачић 5 (Поповић) Башковић 6 (Бралетић).

ВАРДАР: Паунов 8 (Филевски) Наумовски 6, Спасовски 7, Костов 7, Бабунски 8, Марковски 8, Демир (Веселиновски 6), Стојковски 7, Гунев 6, Тодоровски 6, Чипунов 6.

НОВИНАРИ

На стадиону Лугови, пред почетак утакмице између Будве и Вардара, додогоđilo се доиста нешто необично. Делегат овог сусрета **Борко Ковач** из Зрењанина, упорно је захтијевао да изјештачи више информативних кућа, напусте стадион. Наводно не можу бити на мјесту где су до сада пратили утакмице: уза то ограђеној трибини поред оне у којој сједи баш делегат. Судија **Фолић** није могао да почне меч све док није почело удаљавање новара с терена. Но, тај посао је обављен на заиста чудан начин: одмах су терен напустили дописници „Вечери“, „Нове Македоније“ и „Политике“. У „другом кругу“, најавио је заједнички захтјев за ову мачу да се на овај начин обрачунавамо са **Борком Ковачем**, чији гест збиља и поред најбоље воље нисмо могли разумети (до сада новинаре још нико није удаљавао с терена, чак и на међународним утакмицама). Желимо само да кажемо нешто домаћинима, који су се, истини, трудили да убиједе осионог делегата да је место новинарима разних југословенских редакција ту на терену. Но, када су видјели да је он упоран, требало је да они буду до следни: да или сви остану, или сви изађу. Овако у вријеме разних диоба, ова подјела новинара може се протумачити као, не било примијењено, на оне „домаће“ и „стране“ или „поворемене“. Ми који живимо и радимо у Будви и пратимо фудбал двије деценије, нећemo се много љутити. Али, шта ће рећи наше колеге из Македоније?

ЗАХТИЈЕВ КЛУБОВА

ТРАЖЕ ФОНД

● Од Извршног одбора СО захтијева се ангажовање на оснивању општинског фонда за физичку културу.

ДРУШТВО за спортиве на води Будва, Ватерполо клуб Будва, Одбојкашки клуб Авале, Кошаркашки клуб Могрен, ОФК Будва, Фудбалски клуб Петровац, Боксерски клуб Будва, Карате клуб Будва, Тениски клуб Будва, Боћарски клуб Будва и шаховски клубови Будва и Петровац, обратили су се заједничким захтјевом Извршном одбору Скупштине општине којим од општинске владе траже да припреми предлог и избори се за организовање Фона за физичку културу општине, уместо Фонда за друштвене дјелатности који никад није захвјивио.

По мишљењу ових спортивских клубова оснивање Фонда за физичку културу је неопходно јер би то био основ за обезбеђивање минималних услова за рад и опстанак десетак клубова који окупљају око 300 пионира и омладинаца. Досадашњи резултати спортивских клубова, међу којима је доста значајних о чему говоре и пласмани у републичке и савезне рангове такмичења, више су резултат ентузијазма заљубљеника у спорт и привредника који су имали размијевања за спорт, него адекватних услова и бриге друштва, који би гарантовали успјешан рад у наредном периоду, па је неопходно коначно створити какваке услове и сигурност за развој спорта у нашој општини.

Стога представници клубова у свом захтјеву предлажу да се за спорт у нашој општини обезбиједе средства по столи од 1,5% на бруто-личне дохотке запослених и још одређени проценат из боравишне таксе.

У нашој општини, како у свом захтјеву подсећају десет спортивских клубова, досад се издавају најмање у Републици, па с обзиром на материјалне могућности општине као једне од најразвијенијих у Црној Гори очекују да ће се коначно и њихов статус побољшати. Да ли ће им се очекивања остварити, сазнаћемо ускоро.

В.М.С.